УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
одинокий український католицький тижневик у Канаді.
Виходить у Вівторок в Едмонтоні від ч. 10012-109 Стріт.
Річна передплата $2.00
Телефон 25708.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
UKRAINIAN NEWS

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Phone 25708.

Vol. XIII No. 44. Edmonton, Alberta, Tuesday, October 29, 1940. Едмонтон, Алберта, понеділок,29. жовтня, 1940. Число 44. Рік XIII.

ВИБУХЛА ВІЙНА МІЖ ІТАЛІЄЮ І ГРЕЦІЄЮ

ГРЕЦІЯ ВІДКИНУЛА УЛЬТИМАТ МУСОЛІНІЯ. — ПОЧАЛИСЯ БОЇ. — БРИТАНІЯ СПІШИТЬ НА ПОМІЧ ГРЕКАМ. — СТАНОВИЩЕ ТУРЕЧЧИНИ НЕ ВИРІШЕНЕ. — ЮГОСЛАВІЯ НЕВТРАЛЬНА.

В неділю, 27. жовтня, почалася італійсько-грецька війна.

В суботу Італійці пустили в світ провокацію, що на альбансько-грецькій границі відділи грецьких жовнірів напали на Італійців. Грецький уряд заперечив цю вістку якнайрішучіше. В неділю італійський уряд післав ультимат до Греції і жадав, щоб грецький уряд прийняв італійські домагання впродовж трьох годин. Та заки минув поставлений речинець, Італійці перейшли границю й напали на Грецію.

Чого жадали Італійці у своїм ультиматі, певно не відомо. В Римі заявили, що Італія була приневолена виступити оружно, щоб покласти кінець грецьким "провокаціям" на альбанській границі і тому, що "Британія сильно загрожує незалежности Греції."

Першого дня війни події розвивалися в такий спосіб:

Італійські змоторизовані дивізії переступили грецько-албанську границю о годині 6.30 у неділю і зараз вивязалися бої з Греками здовж пограничних фортифікацій. Італійські літаки два рази напали в понеділок рано на столицю Греції Атени і бомбардували летовища в Коринті і Татой, 15 миль від Атен. 15 літаків бомбардували порт Патрас і 2,500-літню пристань Пірей. Італійська фльота старається заняти остров Корфу.

Греція кинула проти ворога всю свою силу. Уряд наказав загальну мобілізацію. Премієр Метаксас, відкидаючи італійські жадання заявив, що Греція тим самим виповіла війну Італії.

Премієр Метаксас конферував у понеділок рано з британським послом, який запевнив, що Греція дістане від Британії необмежену поміч.

Метаксас конферував також з турецьким послом і розмовляв телефоном з турецьким президентом.

Турецький уряд заявив офіціяльно, що Туреччина не є в стані війни з Італією. Думають, що становище Туреччини обмежиться до того, щоб недопустити Болгарію до війни по стороні Італії.

Югославянський уряд заявив невтральність у грецько-італійській війні і пересунув війська на полудне, щоб боронити свої границі проти нарушення котрою небудь з воюючих сторін.

З Лондону повідомляють, що Болгарія не пристане до війни по стороні Італії.

Найновіша вістка подає, що британська фльота пливе на Егейське Море, а можливо, що вже зчепилася там з італійською фльотою. Між обома фльотами розіграється бій за грецькі острови.

ПРЕМІЄР ЧОРЧИЛ ЗАПОВІДАЄ КОНТРОЛЮ В ПОВІТРІ

Промовив до населення Франції.

Премієр Винстон Чорчил заповів минулого понеділка, що на слідуючий рік Британія здобуде панування в повітрі над Німеччиною.

Премієр заповів це в промові до населення Франції. Цю промову він сказав після того, як перший лорд адміраліції, Александер, отверто заявив, що Велика Британія приготовляється до офензиви проти Німеччини, в якій буде виборена побіда над націзмом.

Чорчил остерігав Францію, що Гітлер плянує раз на все розбити французьку державу і французьку культуру.

"Ми є на шляху до розгрому Гітлера," говорив Чорчил, "і так є наші приятелі за Атлянтиком. Коли він не може нас знищити, ми певно знищимо його і цілу його банду. Ми ждемо на давно заповіджену інвазію. А так само й раби. Але це для нас є тільки початком. Тепер, у 1940 році, ми є панами моря, як завжди було. В 1941 році будемо володарями в повітрі."

Чорчил апелював до французького народу за приязнь у боротьбі проти Німеччини.

"Британія не забула вузлів, що звязують її з Францією — говорив Чорчил. — Відбудуйте свого духа, заки не пізно. Не довгий час і ця понура історія буде скінчена."

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ЗАІНТЕРЕСОВАНІ СЕРЕДЗЕМНИМ МОРЕМ

Міністр американської фльоти Накс сказав, що побіда Німеччини й Італії на котрім небудь кінці Середземного Моря перетяла б необхідну комунікаційну лінію британської імперії і поважно загрозила б Злученим Державам.

Накс заявив, що Америка буде помагати Великій Британії й Китаєві не зважаючи, що про це думають Гітлер і Мусоліні. "Ми нагромадимо величезні маси зброї й не будемо шукати замирення з ким би то не було."

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ МОЖУТЬ ЗАЙНЯТИ ФРАНЦУСЬКІ ОСТРОВИ

Злучені Держави мають пляни, разом з полуднево-американськими республиками, заняти французькі кольонії на Карибійськім Морі, якщо це буде конечне для оборони західньої півкулі.

На таке заноситься тепер, бо між Німеччиною і Францією ведуться переговори в справі тіснішої співпраці.

Французькі посілости в Америці творять острови Мартиніка і Ґвадалюп, і французька Гвіяна на континенті Південної Америки.

Франція має також острівці Ст. Пер і Мікельон у заливі св. Лаврентія, коло Нової Фундляндії.

ПРЕЗИДЕНТ РОЗВЕЛТ ТАКОЖ ВИСЛАВ ПИСЬМО ДО ФРАНЦУСЬКОГО УРЯДУ

У звязку з німецько-французькими переговорами американський президент Розвелт вислав кілька днів тому письмо до французького уряду Петена.

Хоч американський уряд не подав змісту того письма, однак з розмови державного секретаря Гала з представниками преси відомо, що Америка звернула увагу Франції на рішення всеамериканської конференції в Панамі. Америка мала звернути увагу Франції, що як би французькі кольонії в Америці в якій небудь формі змінили свою суверенність то Америка не допустить й перебере їх під свій протекторат.

НІМЦІ КАЖУТЬ, ЩО ЗБОМБАРДУВАЛИ КОРАБЕЛЬ "ЕМПРЕС ОФ БРИТЕЙН"

Адміраліція в Лондоні відмовилася коментувати цю вістку.

З німецьких джерел у Берліні появилася вістка, що німецькі літаки заатакували в суботу канадійський пароплав "Емпрес оф Бритейн" як він плив на північ від Ірляндії. Звідомлення каже, що залога всіла на лодки, а корабель потопав.

Адміраліція в Лондоні відмовилася коментувати цю вістку. Авторитетні морські круги заявили, що вони почули новину про затоплення пароплава з берлінського радія.

В Оттаві сказав представник міністерства оборони, що "Емпрес оф Бритейн" від року не курсував між Канадою й Англією, а тим самим на пароплаві не було канадійських жовнірів. Канадійські морські власти заявили, що їм нічо невідомо, щоб "Емпрес оф Бритейн" був нападений і затоплений. Також головний офіс сіпіярської корабельної лінії в Монтреалі, яка давніше вживала той корабель для перевозу пасажирів, нічого не чув офіційно про німецьке повідомлення.

"Емпрес оф Бритейн" має 42,500 тон містоти, 760 стіп довжини і пливе зі скорістю 24 морських миль на годину. Був спущений на воду в 1930 році і є одним з 10 найбільших кораблів світа. Преса доносила, що він стояв в Австралії й мав перевозити військо з Австралії й Нової Зеляндії.

В 1939 році тим пароплавом вернулися король і королева з Канади до Англії.

У понеділок прийшла вістка, що британська адміраліція потвердила затоплення "Емпрес оф Бритейн". На пароплаві було 643 особи, з чого британські воєнні кораблі вратували 598 осіб. Між пасажирами були родини військових осіб і невеличке число військового персоналу.

ЯКІ Є ЗБРОЙНІ СИЛИ ДЕРЖАВ НА БАЛКАНІ

Після зайняття Німцями Румунії в Европі говорять, що Німеччина й Італія готові посягти по балканські держави Югославію, Болгарію та Грецію.

Які ж їхні збройні сили?

Югославія найсильніша. Вона на 15,630,000 населення може поставити 1,000,000 війська. Має вона 800 літаків. Югославяни войовничий народ і в війні дуже сильний противник. Одначе Хорвати є проти Сербів, а на їхні землі хотіли б посягти Італійці, Мадяри, Болгари. Також Македонці хотіли б відорватись від Югославії.

Болгарія на 7,200,000 населення може поставити армію з 300,000 вояків. Літаків вона має до 200.

Греція має теж до 7,000,000 населення. Армія до 100,000 людей. Літаків около 100. Болгари й Македонці хотіли б розподілу земель Греції. Італія готова зайняти всю Грецію, щоб мати бази на східнім Середземноморі проти тамошньої англійської морської сили.

Туреччина на 16,000,000 населення має тепер , як кажуть, до 900,000 війська, а може поставити під зброю й 2,000,000 людей. Літаків Турки мають 700.

Турецька воєнна фльота на Чорнім Морі має коло 40,000 тон містоти.

Воздушний бій на висоті шести миль

Британські й німецькі літаки боролися в суботу так високо в хмарах, що побідні Британці не могли знати, чи вони знищили своїх противників. Багато боїв зведено на висоті 30,000 стіп — около 6 миль над землею.

ЧОГО ВИМАГАЮТЬ СОВЄТИ ВІД АНГЛІЇ

Не зважаючи на те, що Сталін не робить ніякого найменшого кроку, з якого можна б судити, що він готовий евентуально зірвати з Гітлером, в Англії не тратять надії, що перетягнуть Совєти на сторону Великої Британії і Злучених Держав.

Італійський журналіст Маріо Апеліюс, що пише в "Попольо д' Італія", каже, що одержав з Лондону деякі інформації про розмови, які йдуть у Москві між совєтським урядом і сер Стефордом Крипсом, британським амбасадором. Отже, як виходить з тих поголосок, Совєти домагаються від Англії заки зачнуть з нею переговорювати, щоб вона визнала совєтську окупацію тих земель, які Совєти забрали зараз по розвалі Польщі й пізніше. Отже іде тут про західньо-українські й білоруські землі, далі про окупацію Басарабії й Буковини, а ще далі Литви, Естонії й Латвії. Совєти домагаються ще звороту заморожених Англією грошей, себто золота, що належить балтійським державам, як теж звороту кораблів, що були власністю тих останніх, а які Англія тепер зареквірувала.

З тих розмов, які він мав з Вишинським, заступником народнього комісаря заграничних справ, виходить, що Совєти хотіли б хитро-мудро дістати від Англії визнання совєтських територіяльних загарбань, не даючи в замін нічого реального.

БРИТІЙСЬКІ ЛІТАКИ ЗНИЩИНИ 20 ПРОЦЕНТ НІМЕЦЬКОЇ ІНДУСТРІЇ

В авторитетних англійських кругах говорять, що вони дістали інформації від заграничних промисловців про розміри шкід, заподіяних у Німеччині британськими літаками. Виходить, що Німці стратили 20 процент продукційної промисловости та що Німці приступають до відбудови морської пристані в Гамбургу, найбільшої в Німеччині а побіч Лондону найбільшої в Европі.

В Еспанії арештовано бувшого румунського короля Карла

Минулого вівтірка еспанська влада арештувала в Севіллі б. румунського короля Кароля, його любовницю Магду Лупеску і б. міністра його двору Ернеста Урдареану. Арештовані находяться під строгою контролею в севільськім готелі.

Кароля і його товариство арештовано на домагання румунського уряду, який складається з членів фашистівської партії т. зв. залізно-гвардійців. Розуміється, що цею справою зайнявся німецький уряд.

Каролеві закинув румунський уряд фінансові спекуляції, а всіх трьох оскаржують за розстріли членів залізної гвардії, коли вона зістала проголошена нелеґальною партією.

Кароль старався о дозвіл на виїзд до Злучених Держав і серед того його увязнено. Але виглядає, що румунський уряд не буде настоювати на видачу Кароля. Він хоче дістати в свої руки й судити тільки Магду Лупеску й Урдареану. Кароль звернувся з просьбою до американського уряду, щоб він інтервенював у його справі і справі його приятелів.

Комуністи в Америці мають подати владі спис своїх членів

На підставі нового федерального закону комуністи й німецький Бунд в Америці, як орґанізації, що стоять під контролею чужих держав, мають зарестрируватися в державному департаменті в Вашингтоні й подати списи своїх членів.

ВІСТИ З ДІЄЦЕЗІЇ

В четвер, 17 жовтня, Їх Преосвященство висвятили в Едмонтоні в церкві св. Йосафата богослова Василя Філевича на піддіякона.

* *

ЗАРЯД ОТЦІВ ВАСИЛІЯН ПОРОБИВ ТАКІ ЗМІНИ

Впр. о. Тимочко приїхав з Монтреалу до Вінніпегу;

Впр. о. Ю. Жидан поїхав до Едмонтону;

Впр. о. М. Вінцентайло виїхав до Редвей, Алта.;

Впр. о. В. Каменецький приїхав в Венкуверу до Вінніпегу;

Впр. о. Т. Добко назначений на Венкувер;

Впр. о. Х. Кондратюк з Венкуверу і Впр. о. М. Сіянчук з Ройкрофт, Алта., приїхали до Мондеру, Алта.;

Впр. о. І. Когут призначений до помочі в парохії в Монтреалі.

* *

Місії під проводом Впр. ОО. Редемптористів відбулися в Ст. Ендрюс, Ман., і в Ґонорі, Ман., як також у парохії св. Андрея в Вінніпегу. Місія на Брукелендс, Ман., зачнеться в неділю, 27. жовтня (як також у Східній Канаді).

ДО ЕПИСКОПСЬКОЇ КОНЦЕЛЯРІЇ ВПЛИНУЛИ ЖЕРТВИ ВІД ЦИХ НАШИХ ПАРОХІЙ

На Семинар:

Українська греко - католицька парохія в Бюкенан, Саск., **$3.65**
Укр. греко-катол. парохія в Ґонор, Ман. **$15.00**
Парохія М. Б. Нест. Помочі в Йорктоні, Саск. **$38.16**
Пар. в Бівердейл, Саск. **$13.25**
Парохія в Оттаві, Онт. **$17.75**
П. Д. Кобринський, Сматс, Саск. **$1.00**

Всім жертводавцям складаємо щиру подяку.

Епископська Канцелярія.

ПОІМЕННИЙ СПИС ОСІБ, ЩО ЗЛОЖИЛИ НА КАТЕДРАТИК.

Парохія Успення Пресв. Богородиці в Бівердейл, Саск. — По $1: Олекса Карапита, Григорій Бенько, Іван Прибильський, Іван Фесяк, Франко Дубель, Йосиф Новаковський, Іван Лис, Петро Пахолко. По 80ц.: М. Пахолко. По 50 ц.: Семен Застріжний, Федь Лазурко. Дрібними жертвами $3.45.

Разом **$13.25**

Всім щирим і свідомим парохіянам дякуємо. Нехай Господь Бог нагородить за щирість.

Епископська Канцелярія.

Гітлєр і Ґенерал Франко Відбули Наради

АЛЕ ЕСПАНІЯ МАБУТЬ НЕ ДАЛАСЯ ВТЯГНУТИ В ВІЙНУ

Несподівано й у великій тайні зїхалися минулого тижня на еспансько-французькій границі Гітлєр і ґен. Франко. Гітлєр прибув у товаристві свого міністра заграничних справ Рібентропа, а ґен. Франкові товаришів його міністр заграничних справ Рамон Сунер. Зїзд відбувся в залізничім вагоні коло Андай. Про той зїзд не видано жадного урядового комунікату. Однак панує загальне переконання, що Гітлєр старався втягнути Еспанію в війну проти Британії. В заплату за те Гітлєр обіцяв Еспанії Ґібральтар і частину французького Марока. Кажуть, що Гітлєр поставив ще другу пропозицію: колиб Еспанія не хотіла приступити до війни, то щоб згодилася перепуститти через свою територію німецько-італійські війська на Ґібральтар і до північної Африки.

Загальне враження є таке, що конференція Гітлєра не мала успіху. Франко мав заявити Гітлерові, що війна з Британією виставила б Еспанію на морську бльокаду. А Еспанія не може бути відтята від світа, бо відбудовується по роках горожанської війни і потребує заграничного довозу.

Що заходи Гітлєра не повелися, на це вказує донесення з Берліну такого змісту:

"Поінформовані круги заявили, що вони розуміють економічне положення Еспанії і було б забагато вимагати від неї, щоб вона пристала до війни принайменше тепер."

Та досвід показує, що не можна вірити ніяким заявам, які виходять з Берліну.

Сьміґли-Ридз і Юзеф Бек Арештовані

В Букарешті оповіщено урядово, що маршал Едвард Ридз Сьміґли, начальний вожд польської армії і дійсний диктатор Польщі в часі вибуху війни, зістав арештований у Румунії.

Сьміґли-Ридз проживав у Румунії від часу, як по розвалі Польщі втік перед німецькими арміями.

Два дні тому зістав арештований у Румунії полк. Йосиф Бек, заграничний міністр Польщі перед вибухом війни. Було донесення, що він утікав з Румунії до Болгарії на британський пашпорт і підчас того його схоплено.

Як причину арештування подано в Букарешті, що викрито три тайні радіостації, які передавали пропаґанду проти теперішнього уряду. Та можна здогадуватися, що Румунія арештувала їх таки на домагання Німців.

Німецьке посольство в Букарешті видало заяву, в якій каже, що Бек, увесь персонал польської амбасади й дехто з 7,000 польських утікачів були на тайній службі британської розвідки і приготовляли висадження в воздух румунських копалень нафти. Подробиці про увязнення Бека невідомі.

ІТАЛІЙЦІ СТРАТИЛИ ЩЕ ОДИН КОНТРТОРПЕДОВЕЦЬ

На Червонім Морі між Африкою й Азією два італійські контрторпедовці напали на британський конвой. Британський контрторпедовець "Кімберлі", який охороняв торговельні судна, відкрив вогонь й один ворожий корабель загнав на мілину, де опісля його висадив у повітря.

Десять днів тому були затоплені на Середземнім Морі три італійські контрторпедовці у бою з британським кружляком "Ейджекс".

БРИТАНІЯ ВИЗНАЛА ЧЕСЬКИЙ УРЯД НА ЕМІҐРАЦІЇ

Британський уряд не визнав німецької окупації Чехо-Словаччини в 1939 році. Тепер прийшла вістка з Лондону, що Британія формально визнала як правний чехословацький уряд чеський національний комітет, який сформувався в Лондоні під проводом Едварда Бенеша, бувшого чехо-словацького президента.

Вслід за Англією також Канада визнала чеський уряд Бенеша. Чехословацьким консулем у Монтреалі є д-р Павляшек.

Гітлєр і Петен Згодилися на Співпрацю

Між французьким урядом у Віші і німецьким урядом відбувся ряд таємних конференцій минулого тижня. Спершу їздив віцепремієр Ляваль до Парижу і конферував з Гітлером і міністром заграничних справ Ріббентропом. Коли був уже підготовлений ґрунт, поїхав до Парижу самий маршал Петен і там відбув конференцію з Гітлером.

Німеччина хотіла втягнути Францію у війну з Англією, обіцюючи їй за те легкі условія миру. Але маршал Петен згори відкинув пропозицію Німців і заявив, що ніяк не допустить до того, аби Франція виповіла війну Англії.

Однак між Петеном і Гітлером прийшло до невідомої ближче угоди про "співпрацю". З Віші подано офіціяльно, що Петен і Гітлер згодилися "в засаді на співпрацю для відбудови миру в Европі", та що "будуче становище Франції в новім европейськім ладі вже вирішене." А далі додано, що Францію уважається в тій угоді як рівнорядну, а не побіджену державу.

Та зміст угоди невідомий. Щойно Ляваль має сказати про неї щось ближче в промові, яку має виголосити 28. жовтня.

В італійських кругах говорять, що Франція згодилася дати Німеччині "пасивну поміч" в її війні з Англією. Між іншим Франція мала б відступити для Німців і Італійців свої морські бази на час війни, а то Тюлон в полудневій Франції, Бізерту в північній Африці і Дакар у Західній Африці.

ТУРЕЧЧИНА НЕ РАХУЄ НА ПОМІЧ СОВЄТІВ

Так виглядає, що намагання Туреччини перехилити Совєти на свою сторону на випадок, які би держави "осі" на неї напали, не мають успіху. Це певне, що Совєти бажали б Туреччині в тому випадку всього найкращого, але поза побажанням не обіцюють нічого більше. Значить, що Туреччині треба числити на свої власні сили й допомогу з боку Великої Британії. Туреччина каже, що може поставити армію з двох міліонів вояків, а турецький вояк відомий з того, що добре бється.

50 ІТАЛІЙЦІВ ЗГИНУЛО В СУТИЧЦІ НА ГРАНИЦІ СУДАНУ

Британська ґенеральна кватира в Каїрі оповістила, що Італійці стратили 50 вбитими і 400 раненими в сутичці на границі Еритреї і англьо-египетського Судану. До бою прийшло в суботу в ночі, як Британці несподівано напали ззаду на 1,000 Італійців. Британці не мали втрат.

КОРОЛІВСЬКЕ ПИСЬМО ДО МАРШАЛА ПЕТЕНА

З авторитетних кругів у Лондоні повідомляють, що король Юрій VI. вислав письмо до маршала Петена, голови французького уряду в Віші.

В письмі були висловлені симпатії зприводу терпінь французької нації й заохота видержати.

Король висловив цілковиту віру в оконечну побіду Великої Британії, з якої скористає також Франція.

БЕРЛІН ЗАПЛАТИТЬ ПОДВІЙНО ЗА БОМБАРДУВАННЯ ЛОНДОНУ

Британський міністр Ґрінвуд сказав минулого тижня, що кожний німецький удар проти Британії, зістав уже відплачений, а що заподіяно Лондонові, буде подвійно віддано Берлінові."

Помер Д. Б. Мален, міністр рільництва в албертійськім уряді.

Hudson's Bay Company
INCORPORATED 2nd MAY 1670
Phone 914

Д-р Йосип Пеленський.

Наша Традиція

ДЕ ПОДІЛИСЯ СКАРБИ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Український нарід має за собою величаву, давню традицію, що уповажнює його займати відповідне місце в колі незалежних культурних народів. Але на жаль він призабув її, не беріг і тому зійшов на сіре місце. Коли порушуємо ту справу, таку важну в теперішніх обставинах, то хочемо дещо пригадати, а дещо й нового докинути.

Під словом "традиція" — від латинського традіціо — розуміємо устний переказ. То був найпростіший спосіб передати щось до відома потомству. Колись переказ був єдиним джерелом відомостей про минувшину і такі книги, як Санскрит, Святе Письмо, Гомер та інші, це монументи устних переказів.

Поза тим "традиція" означає щось більше. То не тільки переказ, але й дорога виховання, морального й матеріяльного, що по ній поступають роди й народи у своїй віковій поведінці.

Нарешті "традиція" — це не лиш переказ і не лиш лінія виховання, це просто вся наша спадщина по предках. Спадщина духова й матеріяльна, хоч би яка велика та яка ріжнородна. Релігія, обряд, рідна мова, рідна земля, рідна історія, діла лицарські, культурні й суспільні в безлічі подробиць — становлять предмет традиції, який треба пізнати, хоч і не все наслідувати.

Значіння традиції.

Рідна традиція має для кожного народу — зокрема недержавного народу, надзвичайне значіння. Це його скарб, вже тому найбільший, бо духовий, що формує його душу, наставляє характер і волю до збірного зусилля і в великій мірі рішає про живучість і волю нації. Традиція це фундамент і дієва підойма нації, в хвилинах невдачі, її цілющий бальсам, чудесна криниця відживчої обнови й сили до нових змагань. Хоч би яке горе звалилося на нарід, він не вмре, не загине й поконає всі труднощі, коли тільки плекає рідну традицію.Бо в традиції лежить сила майже надприродна, моральна.

Вже в глибоку старовину люди розуміли значіння традиції. Тому величаві святині й гроби прикрашували зображеннями своєї історії. Греки створили багату мітольогію, а Римляни світову імперію тільки тому, що свою молодь виховували на зразках традиції (virtus). Грецький Орієнт, наслідуючи атенську "академію", закладав школи й бібліотеки і вже за Ісуса Христа прославилися на ввесь світ дві книгозбірні: александрійська в Єгипті і малоазійська в місті Пергамон, де виправляли пергамін.

Силу традиції видно найкраще на Жидах. Від своїх ворогів ще до Ісуса Христа зазнали море лиха. Неволили їх по черзі Єгиптяни, Фенекійці, Вавилонці, Асирійці й Римляни і що сталося? В той час коли всі ті могутні держави й народи пропали без сліду, то малий нарід жидівський і далі живе, та ще й розрісся на ввесь світ до нечуваної сили— завдяки своїй незрушній традиції, що стала цементом спільноти. Впродовж кількох тисяч літ Жиди падали і знов підносилися. Коли ж 72 році по Христі повстали проти своїх наїздників, всемогучих Римлян, ті розбили їх на прах, збурили Єрусалим і святиню Єгови, що "не став камінь на камені", а найбільшу їх святощ, великий семираменний свічник, архитвір старовинного золотарства, вивезли до Риму. Щезла до решти їхня держава. Недобитки виеміґрували до Александрії, до Риму, до Еспанії. Була це одна з найбільших політично-релігійних еміграцій. Крім ненависти до свого ворога, винесли Жиди тільки память про Рідну Землю й віру в одного Бога, котрого тоді світ не признавав. То спасло їх, розсіяних по цілому світі. При надлюдській вірі, строгому відокремленню релігійному й подружому — Жиди розмножилися і через солідарність, торговлю й промисл, себто через багатство, дійшли до всесвітнього значіння. Всіх Жидів на світі є тепер 16 міліонів і так їх багато! А всіх Українців є понад 40 міліонів і так їх мало!

Так було в старовину. А в часах найновіших культ традиції дійшов до небувалих розмірів. Дуже культурні народи переганяються в пошанівку своєї традиції, подібно як в узброєнню себе на суші, морі і в повітрі. Бо оборона, то зброя найбільшого калібру. Кому як кому, а нам її треба найбільше! В Чехії наприклад нема вже містечка, що не мало б власної монографії, музею, бібліотеки, комітету охорони памяток минувшини. Молодь помагає в тій роботі і привчується любити свою бувальщину, традицію на місцях. Особливим німбом окружені там визвольні події, дорогі для всього народу. Згадаймо польські події з 18 і 19 століть і їх культ. Як спопуляризовано їх скрізь: в музеях, театрах, у школі і в костелі! З того були два осяги: легенда серед власного народу, а пошанування й симпатія серед чужинців.

Де поділася українська давнина.

За нами тисяча літ історії, в тім кількасот літ доби державної, київської й галицької. Одначе з величезних скарбів грамотних, з ріжнородних дамяток культурних, небагато що залишилося, їх обмаль. Наші старі книги, досвід (мудрість) наших предків, безнастанно ще по нинішний день палить лукава Сибілля. До того ріжні лиха переходили край, ріжні господарі порядкували тим добром, і — як звичайно буває, через недбалість і недогляд не багато що лишилося.

Польський історик Длугош 15-го століття оповідає, що король Казимир Великий, після того як зайняв Галицьку Державу, вивіз до Кракова на возах зі Львова, Галича та інших замків багато культурного добра, між іншим золоті корони і престоли. Можна рахувати, що крім памяток мистецтва, були там і памятки грамотні, літописні, архівні у великій кількости, з яких користав потім сам Длугош, порадник і вчитель на дворі короля Казимира Ягайловича. Пізніше угорський регент у Галичині кн. Володимир Опільський, як вертався до свого Ополя, забрав з церкви замкової в Белзі галицько-волинську святощ — чудотворну Богородицю і по дорозі дав її до кляштору в Ченстохові, якого тоді заложив (1385). На Вавелі ще в 16 столітті висіли в польській катедрі українські образи. Багато української старовини було там по ріжних костелах і кляшторах. Цінну мозаїкову ікону оглядав я 1906 року в кляшторі св. Андрея в Кракові, що походить може з тих скарбів, що їх вивіз Казимир Великий. Та чи можна сьогодні зрахувати все, що де було або що є? Читаємо в литовських актах: "...серебро і дорогоє каменьє, но і книги забрано, яко то на око бачить. У самом Кракові корунном і в костелах римских полно того: книг словенских великими склепами знайдеш замкненних; которих на світ не випустят. Также єсть і во Львові у многих доминиканов склеп великій книг наших словенских, учителских, до купи снесенних по осягненью і збуренью Панства Руського.

Та частина архіву у наших Домініканів мусить бути.

Історія культури українського народу до 18-го століття ділиться різко на дві частини. Першу частину творить доба середньовічної української монархії київської й галицької, доба буйного культурного розвою до половини 14-го віку. Другу частину творить доба польська й доба литовська, бо до двох тих держав увійшли українські землі. Очевидно ту другу частину виповнює упадок — помітний у смузі польській, а непомітний і повільний по стороні литовській.

Головну скарбницю історичних відомостей, попри літописі, становлять все урядові акти адміністраційно-судові. Тих актів з першої доби української не маємо зовсім, вони загинули, як про те мова далі. У другій добі так у Польщі, як у Литві, акти ті провадилися далі по старому ще дуже довго, тримаючись місцевого кодексу українського права звичаєвого і "Руської Правди" Ярослава. Урядовою мовою по обох сторонах була дальше мова українська і так: по стороні польській у Галичині і на Холмщині ще майже сто років, аж до 1436 р., коли заведено латину. З тих актів також не залишилося майже нічого, тільки деякі шматки і вони є саме доказом того українського урядування. По стороні литовській на Волині, як зрештою і в цілій Литві, урядовано по українськи аж до 1698 року. Тоді сойм окремою ухвалою зніс мову українську і запровадив там також мову латинсько-польську.

(Далі буде).

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ПОСПІШНО ПОБІЛЬШУЮТЬ СВОЮ АРМІЮ

Після конскрипції, у якій без ніякого припадку і затримки за один день записано на поборові реєстри біля 17 міліонів мужчин у віці від 21 до 35 літ, уряд негайно приступить до призначення жеребом перших рекрутів, які вже в листопаді зачнуть активну військову службу. Перша ґрупа з 30,000 рекрутів буде в касарнях і таборах уже 18-го листопада. До червня 1941-го року 800,000 рекрутів будуть відбувати військову службу. Їх покличуть ґрупами від 60,000 до 200,000 у грудні 1940 року, і в січні, лютім, березні і червні 1941 року. Ці дані подав секретар війни, Стимсон, який додав, що після червня "тільки Бог і Гітлер знає", як Америка буде покликувати дальші річники рекрутів.

У першій половині січня покличуть до активної служби також ще вісім дивізій національної ґвардії, разом біля 120,000 людей. Більше як 95,000 членів національної ґвардії вже відбувають однорічну військову службу.

Скріплюють військову карність у Советській Росії

Тепер має бути заведена в червоній армії ще більша карність, ніж в арміях, де панує "клясовий гнет". Таке заповів маршал Тимошенко. Вводяться нові гострі кари за найменше нарушення дисципліни. Вояки будуть мусіти тепер здоровити старшин на давній царський лад. Введено новий рід провин, яких досі не було, а за які тепер треба буде відповідати перед военним судом.

Великі обмеження для Жидів в Італії

Дня 1 березня цього року в Італії було видано закон, яким заборонено Жидам виконувати працю лікарів, хірургів, втеринарів, фармацевтів, правників, інжинерів та архитектів, а також хеміків та агрономів. Жиди тепер переживають тяжкі часи в Европі; а навіть і на цім континенті показуються небезпечні ознаки для них.

Чужинців з Франції вишлють на роботу до Німеччини

В Парижі опубліковані нові закони, якими цілком усувається від праці чужинців, бо багато безробітних Французів. У самому Парижі около 500 тисяч. Німецька влада хоче вислати з Франції всіх чужинців (ненатуралізованих і натуралізованих) на роботу в Німеччині. Всім чужинцям у передмісті Парижу, Сан-Дені, наказано вже зареєструватись у поліції. Це передмістя заселене переважно словянською еміграцією: українською, польською, чеською, російською і т .п. Наказ про реєстрацію не торкається Еспанців. Поясняється, що Французи, які хотять їхати на роботу до Німеччини, також можуть реєструватись.

Лорд Атлон відбуває інспекцію канадійського війська в активній службі в Монтреалі. З тої інспекції він виніс прекрасне враження.

Не буде автомобілів в Англії для приватних осіб

Виріб автомобілів для продажу приватним особам уже припинена, оголошує міністерство транспорту в Британії. Осталося для продажу тільки 400 автомобілів, після продажу яких вже не вільно буде купувати авта для приватного вжитку. Річно там продавали яких 275,000 нових автомобілів. До цього міністерство додає, що для приватного вжитку є подостатком старих автомобілів.

ІТАЛІЯ ВТРАТИЛА ОДНУ ЧЕТВЕРТИНУ СУБМАРИН

Від початку війни Італія вже втратила майже четвертину всіх своїх субмарин. До цього часу Британці затопили 22 італійські субмарини. Року 1939 Італія мала 104 субмарини.

КОНФЕРЕНЦІЯ НІМЕЧЧИНИ, ІТАЛІЇ Й РОСІЇ В БУКАРЕШТІ

Пресова агенція Райтера донесла з Москви в пятницю, що советський уряд назначив делегатів на Дунайську конференцію, яка відбудеться в Букарешті в понеділок, 28-го жовтня.

В конференції візьмуть участь представники Росії, Німеччини, Італії й Румунії.

В Римі потвердили, що Італія буде "мабуть" заступлена на тій конференції.

Коли заграничні кореспонденти спитали в німецькім заграничнім уряді, чи Німеччина вишле делегата на Дунайську конференцію, дістали відповідь, що "на жаль у Берліні пр те не знають нічого."

Президент Розвелт іменував полковника Б. О. Дейвиса ґенералом в американській армії. Це перший нігер, що став ґенералом у Злучених Державах.

(Дня 5. листопада відбудуться в Америці президентські вибори).

СТАЛІН ЗАКЛЮЧИВ СОЮЗ З ГІТЛЕРОМ ЧЕРЕЗ УКРАЇНУ

До такого заключення приходить лондонський кореспондент часопису "Ди Ню Йорк Таймс". В Англії ще далі ломлять собі голови над загадочною політикою Сталіна. І хочуть зрозуміти, що властиво заважує в тій політиці. Назагал переконані, що Сталін боїться Німеччини. Сталін був певний, тому два роки, що Гітлер піде проти Советів і забере Україну. І тому він легше відітхнув, як Гітлер звернувся згодом проти Заходу. Тому бажає цілком певно побіди Великої Британії. Він теж намагається у всьому уступати, щоб зискати на часі, думаючи, що така проволока може зміцнити міжнародню ситуацію, під чим треба розуміти те, що Німеччина війну програє. Тимчасом Гітлер підходить до Сталіна тим, що завжди йому щось відступає в заміну за його уступки. Тепер захоплює Сталіна Іраном і доступом Советів до Індійського Океану. А це, як подає американський кореспондент, дуже подобається Сталінові, як подобається йому все те, що звязане з традиційною імперіялістичною політикою царської Росії.

Німецька преса ще далі присвячує багато уваги тому, що Совети оголосили друком спогади Бісмарка, німецького "залізного канцлера". Преса підкреслює, що поява цеї книжки не є без значіння. Навпаки во на відповідає вповні тому духові, який панує в Німеччині і в Советах, а який є за німецько-російську приязнь. І то за таку, якої бажав собі Бісмарк. Преса знов цитує відповідні місця зо споминів німецького канцлера, де він каже, що Німеччина ніколи не буде жити в спокою з Францією, а зате з Росією ніколи не буде розумної потреби воювати, якщо глупота лібералів чи династичні грубі помилки не сфальшують фактичного положення. Ще далі пише преса про події з 1939 року, себто про териоріяльні зміни й розмежування між Німеччиною й Советами. І каже, що все те сталося в дусі Бісмарка і принесло користи як Росії так і Німеччині. Ось так, кінчить та преса, повинні бути і в будуччині у відносинах між Росією й Німеччиною.

"Вільна Буковина"

Так має зватися після повідомлення "Ізвестій" з 27. IX. літературно-містецький альманах, що зявлятиметься що три місяці в Чернівцях; до складу редакційної кольеґії має належати відома українська письменниця Ольга Кобилянська, на родня поетка Софія Костецька та "інші." Отже вільну Буковину навіть на папері можна буде бачити лиш чотири рази на рік. Шкода розуміється імени О. Кобилянської, але в українсько-московських відносинах вона властиво ніколи не визнавалась. Її високий вік ледви чи причиниться тепер до цього.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ВИБОРИ В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

Москва проголосила вибори до свого верховного совета (ніби сойму) в Західній Україні й західній Білорусі. Вибори відбудуться 15 грудня.

Як відомо, большевицькі вибори не є жадні вибори, бо є тільки одна урядова большевицька ліста, отже нема що вибирати.

Незрівнані в Канаді!
Величезна Ріжнородність Британських Сукон у
ТИП ТОП ТЕЙЛОРС

Більше як 500 нових узорів і кольорів для вибору на ваш новий сут або оверковт . . . вшиті ЮНІЙНИМИ РОБІТНИКАМИ до вашої особистої міри!

ЮНІЙНО ВШИТІ
TIP TOP TAILORS
LIMITED

Якщо ви не є певні, де находиться найближчий ТИП ТОП СТОР або Доставець, напишіть до Tip Top Tailors Limited, Toronto, по пояснення.

Відшкодування для Росії в Азії

Прихильна до Німеччини шведська ґазета Афтонбладед приносить вістку, що невдоволення Росії з італійсько-німецьких плянів на Балкані буде заспокоєне уступками в Азії.

Росії буде запропонована повна контроля над Афґаністаном і Персією та давно бажаний нею доступ до Перського заливу.

СТРАХ ПЕРЕД ГІТЛЕРОМ

Телеґрама Юнайтед Прес з Лондону подає опінію тамошніх невтральних дипльоматів, що Британія перестала числити на те, що Росія може виступити на сході Европи проти Гітлера. Кажуть, що в советських колах страх перед Гітлером дійшов до того розміру, що Москва готова на всякі уступки, щоб тільки не мати конфлікту з Німеччиною.

Таку саму думку висловлено в британських урядових колах після довгої розмови, яку мав у четвер міністр Галифакс з советським амбасадором Майським.

Невтральні обсерватори в Лондоні — каже далі телеґрама Юнайтед Прес — припускають, що Росія примириться з німецьким пануванням на Балкані щонайменше до Дарданелів. Є всі признаки, що Росія мовчки проковтне поширення держав "осі" на Югославію, Болгарію і Грецію.

У британських колах панує теж переконання, що советське перезуміння з Японією є в дорозі та що Росія буде старатися заспокоїти Японію уступками. Договір Росії з Японією має бути доповненням недавнього договору Німеччини, Італії й Японії.

Румуни забираються з Молдавії

Молдавія це та частина Румунії, що сусідує з Басарабією. Про цю провінцію недавно писали, що то вона домагається прилучення до СССР. Очевидно, що писано про це в советських ґазетах, коли зга дувано за "депутації", що то ніби від молдавського населення домагаються прилучення до Советів. Тепер, як доносить румунська влада наказала ева кувати ту територію. Місце Румунів має забрати німецька армія, що буде розміщена в советсько-румунській границі.

ДОГОВІР ФІНЛЯНДІЇ З СССР ПРО АЛЯНДСЬКІ ОСТРОВИ

Між СССР і Фінляндією підписано нову умову про Аляндські Острови, які перегороджують вступ з Балтійського Моря в Ботнійську затоку. Для "укріплення безпеки й миру в Балтійському Морі" острови демілітаризовано. Обидві країни зобовязалися не робити там баз для військової авіяції та інших військових цілей. Договір підписали Молотов та Пасиківі.

ПОМІЧ ДЛЯ ФІНЛЯНДІЇ

У звіті Комітету Помочі Фінляндії говориться, що американські гроші дуже помогли Фінляндії відбудувати економічне життя по війні із Советами.

Американський уряд на ту ціль дав Фінляндії 30 міліонів долярів позички, а комітет помочі Фінляндії під проводом Герберта Гувера зібрав три і пів міліона долярів жертв.

Наслідком помочі Фінляндія скоро вертається до старого стану.

ЦЮ ОСІНЬ ВИКОРИСТАЙТЕ НА СКРІПЛЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВІСТЕЙ!

Новинки з Канади

Праця Канади для війни

(Тижневий огляд подій на домашньому фронті від 10 до 17 жовтня).

1) В Канаді мають випродукувати три тисячі найновішого типу танків. З того 1,200 останиться в Канаді, а решту вишлють до Британії.

2) Майор-генерал Р. О. Александер назначений новим командентом тихоокеанської оборони.

3) Полковник Жорж П. Ваніє, канадійський міністр для Франції, назначений членом канадійського відділу Канадійсько - Американської Постійної Оборончої Ради. Він буде в раді до часу, доки знов не вернеться за море.

4) Д-р Джордж Гилтон з Оттави назначений адміністратором нафтових справ при раді воєнних цін і торговлі.

5) Міністерство державної оборони повідомило, що бригадир Е. В. Сенсон підвищений до ступня майор-генерала та має перебрати команду третьої канадійської дивізі. Бригадир-генерал Е. де Б. Панет, директор справ інтернованих від вибуху війни, став комендантом військової округи ч. 4 (монтреальська).

6) Премієр Кінг проголосив, що Злучені Держави — в виду воєнного запотребування електричної сили, згодилися передати Канаді для експльоатації електричну силу в Лонг Лак і Отакі. Це значить збільшення електричної сили для Онтеріо на 130 тисяч кінних сил.

7) Премієр Кінг перед своїм відїздом на інспекцію східньої прибережної оборони, проголосив, що парлямент збереться на сесію 5 листопада.

8) С. В. Дж. Гибсон, міністр державного прибутку, заявив в інтервю, що перед кінцем цього року в Канаді вироблятимуть тяжкі морські гармати, одні з найбільших в імперії. На слідуючий рік, сказав Гибсон, домінія продукуватиме по сім танків денно.

9) Повітряний міністр С. Дж. Павер заявив, що Канада і Злучені Держави подвоюють свій видаток літаків. 1. січня буде двічи стільки рекрутів у повітряному вишкільному пляні Британської Імперії, а в червні слідуючого року тричі стільки літаків, що тепер.

10) Подано, що до першої обовязкової бранки до військового одномісячного вишколу зголосилися 25,525 люда. З того 2,034 люда лікарської комісії визнали нездібними до війська. 22 листопада почнуть покликати другу групу новобранців.

11) Проголошено, що канадійський генеральний губернатор ирл Атлон та його дружина принцеса Елис зложать товариську візиту президентові Розвелтові в Його резиденції в Гайд Порку. Вашингтонські чинники уважають цю візиту дальшим виявом канадійсько-американських дружніх взаємин.

12) Урядово проголошено, що приступають до будови ще одної більшої фабрики воєнних продуктів. Фабрика будується в південнім Онтеріо коштом пять і пів міліона долярів. Вона продукуватиме особливі стальові стопи (аліяжі).

13) Урядові замовлення воєнних товарів вже далеко перейшли суму пів біліона долярів,, заявило міністерство муніції та постачання. Ці замовлення для Канади виносили до 30 вересня $390,371,363, а для Британії $134,260,529.

БРЕКЕН СКЛИКАВ ПОСЛІВ НА НАРАДУ

Манітобський премієр Брекен відбув нараду з послами своєї партії минулої середи. На мітінгу мали вирішити дату скликання сесії провінціонального парляменту й уложити програму. Виглядає, що сесія буде скликана на кінець листопада або на початок грудня.

Головною справою сесії буде продовження законодавства про охорону довжників перед вірителями.

Іншою точкою може бути законодавство, яке заборонить кандидувати до леґіслятури і міських та шкільних рад членам нелегальних організацій, отже комуністам і нацистам. Над цею справою застановляється тепер атторні-дженерал.

ДОМАГАЮТЬСЯ, ЩОБ ПРЕМІЄРА БРЕКЕНА НАЗНАЧИТИ МІНІСТРОМ РІЛЬНИЦТВА

В Західній Канаді шириться невдоволення з того, що міністр Гардинер має дві теки: є міністром рільництва і міністром воєнних чинитьб. Хоч би він був найспосібнішою людиною, він не може працювати успішно в обох важних департаментах. А це шкідливо відбивається на рільництві. Тому з ріжних сторін підносяться домагання, щоб премієр Кінг назначив нового міністра рільництва.

Кілька тижнів тому премієр Кінг сказав, що Гардинер останеться шефом обох департаментів. Та виглядає, що премієр починає признавати важність закидів. Перед кількома днями він сказав, що він не може вирішити справи окремого міністра рільництва, поки Гардинер не вернеться з Англії.

В пресі появилася вістка, що новим міністром рільництва має стати Годбу, премієр Квебеку. Проти його назначення піднеслися протести в західній пресі і західних хліборобських кругах. Кажуть, що Годбу не визнається у справах рільничого Заходу, а до того від 1911 року міністром рільництва був безперервно чоловік з Заходу.

Минулого тижня ліберально-прогресивний посол манітобського парляменту Префонтен виступив з пропозицією, щоб премієр Кінг назначив федеральним міністром манітобського премієра Брекена. Він є найкращим речником Заходу і найкращим знавцем рільництва і його назначення повитали б люди з удоволенням.

Пропозицію Префонтена поперла західньо - канадійська преса.

В особі Брекена Манітоба втратила б неоцінимого премієра, однак зискала б ціла Канада.

Канадійцям облегшать вивіз грошей

Канадійський уряд рішив облегшити закон заборони вивозу грошей до Америки. Дотепер так було, що уряд дозволяв туристам, виїзджаючим до Америки, брати дуже маленьку кількість гроша. Тепер буде робити виїмки, але лиш тим туристам, що викажуться дійсними потребами витрати гроша в Америці.

КАМПАНІЯ НА ЗАКУП АМБУЛЯНСІВ

(Від Репрезентаційного Комітету Українців Канади)

Екзекутива РКУК розсилає посвідки для збірки на закуп амбулянтів для Черґоного Хреста. Тому що покищо, ще нема відділів РКУК у кожній українській місцевості, нам тяжко порозсилати квитарі (ресіги) до всіх українських місцевостей. Від хвилини проголошення цієї кампанії Екзекутива РКУК одержує запити, де можна набути квитарі для потверджування грошевих жертв у цій збірковій кампанії. Ті, що пишуть до нас, є люди, які розуміють вагу цієї кампанії. Тому звертаємося до всіх Українців, котрі хочуть помогти нам у цій кампанії, хай пишуть до канцелярії РКУК за квитарями, які ми дуже радо вишлемо. При цій нагоді звертаємо Вам увагу, що переслані жертви покищо не будуть оголошені після жертв одиниць поодиноко, але після загальної суми даної місцевості. Це робимо тому, що в пресі є брак місця на проголошування довгих списків поодиноких жертв. Одначе канцелярія буде держати точний звіт всіх жертв, які впливають до скарбника і з часом, віримо, видати їх окремою брошурою. Жертвенність не опирається виключно на її багатстві, але свідомості її населення. Чим свідоміше населення, тим більші жертви. Ми переконані, що українське громадянство в Канаді під сучасну пору особливо цінить свободу, яку ми маємо. Не сміє бути й одної української хати, котра не причинилася б до закуплення амбулянсу для Червоного Хреста. Отже не ждіть аж поки до Вас хтось прийде і скаже "дай". Памятайте, що в сучасній війні нема вже більше фронтів. Боєвий фронт то ціле населення, себе охороняючої, держави. Тому то провадження цієї війни належить до всього населення. Канада провадить війну, а ми, Українці, горожани цього краю, мусимо в різні способи помагати виграти цю війну. Ті, що не вступають у воюючі ряди, мусить помагати тільки в один спосіб — жертвами.

Одначе, треба мати на ввазі що конечним є, щоб і ширший загал знав про поміч Українців. На це є лиш одна розвязка— зорганізована Українцями поміч Канаді й Британії. З цієї причини Екзекутива РКУК проголосила кампанію на закуп амбулянсів для Червоного Хреста. Нема найменшого сумніву, що Українці зложили поважну суму гроша прямо на руки відділів Червоного Хреста як канадійські горожани, одначе не було дотепер нагоди доказати їх жертвенність як Українців. Коли ми зложимо поважну суму гроша на руки скарбник РКУК, в короткім часі, тоді куплені амбулянси будуть даром від Українців Канади Червоному Хрестові й ніхто не зможе закинути Українцям, що вони не є жертвенними супроти канадійської держави. Коли ми дійсно цінимо наше українське, тоді без ріжниці на наші погляди, нашим обовязком є доложити всіх зусиль, щоб ця кампанія закінчилася з великими успіхами. Чим більші успіхи, тим більша наша заслуга супроти Канади.

Тому просимо всіх — хто ще не одержав квитарів, звернутися до канцелярії РКУК. В разі до Вашої місцевости вже вислано посвідки, так ми повідомимо, до кого вдатися Вам у Вашій околиці.

Де нема відділів РКУК так напишіть до:

Representative Committe of UKRAINIAN CANADIANS Box 1181, Saskatoon, Sask.

Професор торонтонського університету засуджений за комунізм

Д-р Самуель Лівайн (Левін), професор геофізики в торонтонськім університеті, зістав засуджений у поліційнім суді на шість місяців вязниці за два переступства проти Оборонних Приписів Канади. В його домі знайдено комуністичну літературу.

Поліційний судля Прентис сказав на розправі, що він не вірить обороні Левіна й зізнанням його свідків. Бо як же це можливе, щоб він мав 11 ріжних комуністичних документів на своїм деску і в їдальні; і двох загально відомих комуністів у своїм домі через два тижні і щоб він про те нічого не знав?

Оборонець заповів внесення відклику до вищого суду а прокуратор згодився випустити Левіна на той час на волю за кавцією $3,000.

Університет усунув Лювіна з свого складу заки відбулася розправа в суді.

НА ГОСПОДАРСЬКІ ТЕМИ

ПРИГОТОВТЕ СВІЙ ТРАВНИК НА ЗИМУ

На загал мало хто дбає про травник по скінченні літнього сезону. Та треба знати, що осінній догляд за травником так само є бажаний і корисний. Саму траву можна лишити на зиму нескошеною, але як що вона занадто висока, це не є бажаним. Практика показує, що траву варт скошувати в осени так довго, дає вона росте.

Нищення бурянів на травнику дуже важне дло. Наколи травник очищено від бурянів ще перед замерзаням ґрунту, й додано потрібні угноєння, слідуючого літа він буде виглядати значно ліпшим.

Вимерзання травників дуже часто стається з причини застоювання на них води, яка в осени й на весні замерзає грубою кригою й нищить траву. Саме нищення стається не через замерзання води, але тому, що це до певної міри ушкоджує рослини й вони легко підпадають ріжним недугам. Тому треба подбати, щоб травник не мав видолинок. Там, де підґрунтя дуже тверде, треба прокопати рівчаки або покласти глиняні чи металеві рури під травником. Тими рурами тоді стікає вода з тих місць, де вона може просякнути до ґрунту.

Все листя та бадилля рослин треба вигребти з травника. Часто травники погноюють перегнилим гноєм або компостом приготованим з гною, листя та інших відпадків. Це добра практика, наколи компост добре перегнилий та пересіяний. Гній, що не встиг добре перегнити, є небезпечний, бо може мати в собі насіння смітистих рослин. Лишати на травнику листя дерев та бадиля не можна. Не тому, що це шкодить рослинам безпосередньо, але в тім знаходяться зародки всяких недуг.

Якщо на травнику зявляються сиві плями на весні, які потім жовтіють а трава завмирає, це значить, що травник заражений грибковими недугами. Ці недуги можна винищити порошкуванням на весні. Для цього беруть 2/3 каломелі та 1/3 біґлориду живого срібла, й на кожних 1,000 квадратових стіп дають три унції порошку. Сам порошок ліпше змішати з піском і розкидати рівномірно по поверхні травника. По порошкуванні варт травник полляти кілька разів водою. Тому, що цей порошок є дуже трійливий, з ним треба поводитися обережно.

ОХОРОНА ПРОТИ КРІЛИКІВ

Кожного десятого чи одинадцятого року, білі (новшю) крілики осягають свого вершка розмноження щодо кількости, а зимовий краєвид тоді просто кишить від цих білих, мохнатих тварин. Кілька літ перед осягненям цього вершка, крілики винищуть неохоронені садки та декоративні дерева, вигризають конюшину й люцерну в землі, зїдають вершки озимої пшениці й жита, а навіть нападають і на стіжки сіна. З часом, як довкола стіжка збирається більше снігу, крілики вилазять вище й псуючи при тім багато сіна, якого вони не зїли.

Як правило, крілики тримаються диких місцевостей аж до осени, хоч минулого літа вони почали робити шкоду завчасно, і з лісистих околиць надходять нарікання, що крілики понищили городину. Пси, коти, отруя, вистрілювання й вилапування — все це помагає, але коли крілики розмножаться як сарана, найліпшою охороною проти них є лиш відповідна огорожа.

Вчасно минулої осени на Домініяльній Експериментальній Субстації в Біверлодж, Алта., випробовували для огорожі дротяну сітку, яку вживають для курей. Крілики дуже легко робили в них діри й тому ця сітка виявилась непридатною.

Пізніше почали випробовувати сітку з грубшого дроту, що має клітини 2х2 цалі. Цю сітку натягали на стовпи 8 стіп високі (над землею вони були тільки 5 стіп високі), закопані 12 стіп один від другого. При самій землі, від одного до другого стовпа були прибиті дошки, аби крілики не могли продиратися попід сіткою, та щоб сама сітка ліпше коштувала 15.95 долярів за трималася. Ця дротяна сітка 150 стіп довжини і 5 стіп височини. Крім того на горі був протягнений один колючий дріт, для підтримання сітки. Той дріт коштував $5.25 за змоток. Стовпи коштували по 9 центів кожний, необроблені дошки по 14 долярів за 1,000 стіп "борд межюр" і за працю рахували по 27 центів на годину. Приймаючи на вагу повищі ціни, кожних сто стіп соткової огорожі коштував $14.69 дол.

Випробовували там також деревляну огорожу, зроблену з вузьких дощок, натягнених на дроти прибитих до стовпів. Ця огорожа коштувала $8.73 за сто стіп довжини й додаткого $1.35 за роботу. Всі ціни на матеріял подано з минулого року. Цього року ціна на дротяну сітку десь на 50 центів вища за змоток, а деревляний матеріял підскачив на 20 процент.

Сітка з грубого дроту й деревляних дощинок, були доброю огорожею проти кріликів. Все ж підчас великих метелиць, з затишного боку огорожі швидко наростала куча снігу, а потім з боку вітряного. Часом завії були такі високі, що було підозріння, що крілики все таки діставалися на другий бік огорожі, перескакуючи через неї, наколи сніг затвердав і крілик міг впертися ногами для скоку.

ПІВДЕННА АФРИКА КУПУЄ КАНАДІЙСЬКІ КУРИ

Недавно прийшло замовлення з Південної Африки на канадійські расові кури, які тут відомі під назвою "Р.О.П." Ці три букви не означають назви раси, тільки спосіб їх виплекання. Кури, що плекають фармері для розводу та високої продукції яєць, находяться під доглядом уряду, а ціла ця система відома як "Кенейдіен Рекорд оф Перформенс". Звідси і скорочена назва "Р.О.П." Ринкові ціни на когутиків, які мають свідоцтва "Р.О.П." виносить тепер біля 25 долярів за одного, а за курочку біля 15 долярів. Принаймні таку ціну погодились платити купці з Південної Африки.

Це замовлення прийшло внаслідок переговорів Служби Продукції при Доміняльнім Департаменті Хліборобства, з купцями в Південній Африці, а також у Ґвіяні та Ринідаді.

Слава расових канадійських курей широко розійшлася по світі за останніх кілька років. Ці кури вважається тепер найкращими як для розплоду так і для яєшної продукції.

Директор Хліборобства в Британській Ґвіяні відвідав недавно Оттаву, де висказав своє повне вдоволення зприводу попередніх закупок канадійських курей. Він заявив, що канадійські кури виказали там продукцію 75 процент, це значить, що в сезоні продукції на кожних 100 курочок, 75 неслися кожного дня. Така висока продукція є більш як удоволяюча, коли взяти на увагу велику зміну в кліматі, яку вони зазнали.

Протягом багатьох років канадійські расові кури вивозяться до Злучених Держав, де вони користуються добрим імям. Закуповують їх головно власники більших курячих фармів, які продають курята фармерам.

ЗАВВАГИ ПРО КІМНАТНІ КВІТИ

Найбільшою турботою з вирощуванням квітів є висока температура та сухе повітря в мешканнях. Це можна усунути до якоїсь міри, наколи поставимо воду в відкритій посудині біля теплого місця, де вона буде стало випаровуватися. Оприскуваня квітів водою помагає нищити шкідників та очищує листочки квітів від порохів, а це сприяє ліпшому ростові. Світло також є необхідним для більшости цвітучих рослин. Папороті можуть добре рости і в затінку. Свіжий воздух є одною з головних потреб рослин, але при вентильованні помешканя треба уникати протягів.

Земля у вазонках має бути легка (пориста), щоб вода легко просякала аж до дна. Найліпше приготовляти землю для вазонків так: Візьміть три частини чорнозему, 2 частини компосту з перегнилих листків, 1 частину піску й на кожну кварту такої мішанини додайте одну ложку кістяної муки. Все це треба добре вимішати й пересіяти.

Наколи вживається нові глиняні горнятка, їх треба намочити у воді на якийсь час, а потім висушити перед уживанням. Старі горнятка треба треба добре вичистити в середині й назовні. Перед насипанням у них землі, на дно накидати кавальчиків з розбитих горнят, щоб ліпше стікала вода. Горнята не мусять бути більші як потрібно для вміщення корінців рослини. Ліпше посадити квіти в менші горнята і потім їх пересадити, ніж садити в завеликі. Коли зявляться квіти, треба додатково погноювати. Найкраще до цього вживати піґулки та порошки, яких тепер багато на ринку і всюди їх можна діставати.

В останнім часі почали вживати горнят полірованих зі всякими прикрасами. В таких горнятах застоюється вода й не для кожної рослини вони придатні. Головно їх вживають до кактусів та інших рослин з грубими, соковитими листками. Це відповідає їх природі й вони добре ростуть у таких умовинах.

Звичайні глиняні горнятка дають ліпші наслідки в більшости випадків. Поливати їх ліпше не зверху, але ставити до якоїсь посудини з водою й тримати там, доки вони натягнуть вогкости. В цей спосіб забезпечується рівномірне розподілення вогкости в горнятах і тоді не буде в них сухих груд. Як вагато, чи як часто поливати рослини, можна переконатись лиш з практики, й ніяк поради не можуть бути вдоволяючі для всіх.

Соковиті рослини.

Ця група має в собі ріжні роди, хоч люди їх звичайно називають кактусами. Більшість з них потребують доброго освітлення, легкої землі та високої температури. Різдвяний кактус є ґарною рослиною й при вмілім догляді буде цвісти кожного року. При кінці вересня цей кактус треба спонукати до більшого росту, й пливати два рази тижнево. Пупінки на цвіти мусять зявитися в листопаді, а після того його треба поливати ще частіше. Потім як він зацвіте, поливання треба зменшити. Інші квіти з цієї групи звичайно вирощують з огляду на їх гарний вигляд, тоді як їх цвіти нічого особливого не уявляють.

Цвітучі рослини.

Перше місце між ними займають ґеранії. Не треба їх садити в великі горнята, бо тоді вони мало цвітуть та й цвіти малі. Ті ґеранії, що влітку росли на дворі, можуть бути пересаджені в горнята, але верхи й коріння пообрізувати й то до великої міри. Так скоро як нові корінці повиростають, пересадіть їх до інших горнят, наповнених землею, що має в собі багато поживних речовин. При першім пересаджуванні (з городу) в горнята можна давати дуже легку землю без погноєння. Все ж найліпші цвіти дають ті ґеранії, які були вирощені протягом літа з відрізків галузок.

Вічноцвітуча беґонія є одною з найбільш популярних кімнатних рослин. Цвіти вона має дрібненькі, але завжди їх є досить. Листочки рослини мають червонявий відтінок коли ростуть на дворі, на повнім сонішнім освітленні, але в зимі звичайно зелені. Розмножувати цю беґонію дуже легко відрізками галузок.

Африканські фіялки найкраще ростуть на повнім сонішнім освітленні, але трохи розпорошенім. Часом візьме довший час нім вони вкриються цвітами.

Петунії можуть рости в горнятках і цвісти. Поводитися з ними треба в такий спосіб як і з ґераніями.

Листкові рослини.

Найбільш відомим у цій групі є калеус, а переводитися з ним при пересаджуванні так як і з ґераніями. Це значить, як верх так і коріння має бути обрізане, не зовсім, але значну частину. Якщо колеус поставити в затінку, його листя не буде мати особливої краси, задля яких його вирощують. Папороті можуть рости в затінку, але все ж і вони потребують світла. Земля для папороті мусить мати в собі подостатком компосту з листя дерев, або ж можна додати торфу. Вони часто страждають від шкідників, а тому за ними все треба доглядати й подати поміч при першій потребі.

Беґонія Рекс, а також всі інші з гарними листками, добре надаються для вирощування в помешканні й додають ріжноманітности в домі за зимової пори.

Рослина, що має назву Аспідістра, вважається дуже витривалою проти невигід мешканя. Вона має довгі зелені листки, дуже атрактивні. Коли горнята виповняються корінням, рослини треба поділити й пересадити.

Канадійські ялинки до Злучених Держав

Минулого року до Злучених Держав було привезено 4,643,-961 ялинок, вартости $536,692. Всі ті ялинки було привезено з Канади. Року 1938 Злучені Держави купили 4,220,405 ялинок на суму $438,092, але 276,-027 ялинок зі згаданої кількости було привезено з Нової Фунляндії, а решту з Канади. Багато ялинок тепер вирощують фармері на своїх фармах. Ринок на ці деревця не завжди виказує стійкість. На сході Злучених Держав, головно в Ню Йорку та Філаделфії ялинки ввичайно привозять на ринок більш ніж можна продати. Натомість Шикаґо й деякі інші міста, не є переобляжені ялинками перед Різдвом і продуценти та достявці дістають ліпші ціни.

Декотрі більші американські фірми посилають своїх аґентів до Канади, десь під кінець літа й закуповують деревця на пні. Ці аґенти повертаються до Канади ще раз, наймають робітників і зрубують дерева. Дерева мають бути зрізані рівно і завязані в пуки, по кілька деревець, звичайно не більше як сім. Найбільш популярна височина деревець є пять до шість стіп. Часом купці купують деревця вже на залізничій стації, куди їх звозять самі фармері.

Ялинки з Нової Скошії мають найліпший попит у Ню Йорку. За ними йдуть ялинки з Ню Бронсвику та Квебеку. Це ті ялинки, що мають назву "балсам". Перевагу цим деревцям дають задля їх гарної форми. Так само їх легко пакувати й перевозити. Інші ялинки також можна продавати на місцевих ринках, але для дальшого транспорту вони мало надаються. Навіть соснові деревця часом зявляються на ринку, особливо в провінції Онтеріо.

Лікують недугу рака

Американська колеґія лікарів заявила, що успіхи в лікуванні рака збільшаються. Нині є в Америці 36 тисяч осіб цілковито вилікуваних з цеї недуги. Лікування забрало [illegible] літ. Щороку число вилікуваних осіб збільшається на шість тисяч. В Америці є 345 інституцій, що займаються лікуванням рака.

КОНІ НА ПРОДАЖ

Коні на продаж або в заміну за авто або ломбер. Коні молоді і добре збудовані.

Таксамо маємо великий склад вживаної машинерії на продаж або в заміну за ломбер.

Зголошуйтесь до:

MAX HARMIDER

Box 208. DAYSLAND, ALTA. Телефон Но. 13.

Ось Випробуваний Трактамент Проти ПЕРЕСТУДИ

ЯКИЙ ЗВІЛЬНЮЄ НЕДУГУ БЕЗ ЗАЖИВАННЯ "ДОЗІВ"

МАМО, якщо у вашім домі хорує хто на перестуду, не тратьте часу на невідомі, невипробувані медицини. Бо є ВИПРОБУВАНИЙ лік на увільнення від перестуди. Vicks VapoRub випробувано в одній з найбільших серій клінічних дослідів, які колинебудь доконано над розлідженням — а далі, випробувано його щоденним вживанням у міліонах домів. Ось як треба вживати його проти перестуди:

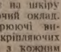

Перед спанням натріть VapoRub-ом горло, груди і спину. VapoRub негайно починає ділати, гоючи перестуду двома способами нараз — двома ПРЯМИМИ СПОСОБАМИ.

Перше, VapoRub ділає на шкіру побуджуючо, як огріваючий оклад.

Друге, виділює усмирюючі випари з сімох ріжних скріпляючих лікарств — випари, які з кожним віддихом входять прямо в хорі віддихові проводи. То є подвійна праця, про яку ви так багато чуєте.

Він очищує віддихові проводи, звільнює харки, спиняє нахил до кашлю, увільнює подразнення і злегшує біль грудних мязів. Це успокоююче ділання продовжується з години на годину і приносить уздоровлюючий, спочинковий сон. Часто вже вранці більша частина перестуди проходить.

ЗОВНІШНІЙ І БЕЗПЕЧНИЙ

Тому що як VapoRub приноровлюється ззовні, нема небезпеки шлункових забурень, які так бувають при заживанню медицини проти перестуд. VapoRub можна вживати свобідно й так часто як потрібно — навіть для найменшої дитини. Тому не заживайте медицини проти перестуди — а лічіть цю недугу ззовні VapoRub-ом.

VICKS VapoRub

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
Єдиноким український католицький тижневик у Канаді.
Виходе кожного вівтірка Видавнича Спілка "Українські Вісти"
10012-109 Стріт Едмонтон, Альберта.
Річна передплата $2.00
До Злучених Держав $2.50
За оголошення не відповідаємо.

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Subscription in Canada per year $2.00
in the United States, per year 2.50

Вівторок, дня 29. жовтня, 1940.

О. М.

ЦАРЮ НЕБЕСНИЙ

Правдо святая, Істино Божа!
у всіх починах Ти перша, Ти!
Розкрий нам тайні Твоїх сил зложжа,
небесним сяйвом нас просвіти!

Тяжкі над нами могильні плити,
а перед нами нелегкий шлях;
Допоможи нам їх відвалити,
Будь нам метою, будь нам за стяг!

Розкрий нам тайні Твоїх сил зложжа,
небесним сяйвом нас просвіти,
Правдо святая, Істино Божа,
лише Тобою стоять світи!

ВІРМО В ДЕНЬ ВИЗВОЛЕННЯ ПРИЙДЕШНИЙ

Минає 22 роки від того світлого дня в нашій історії, коли над столицею Західньої України, над Львовом, замаяв український прапор — символ незалежности українських західніх земель.

Ніколи не було так тяжко писати про Листопадові Роковини як тепер, коли — здається — за осінніми хмарами немає ні одного проміня надії на те, щоб над Львовом і Києвом знов повівав синьожовтий прапор, як символ соборної й незалежної Української Держави. Перечитуєте статті про листопадові роковини з минулих літ, переглядаєте вірші про геройські Листопадові Дні, а сувора дійсність гей би шептала вам, ніби всі ті пориви, всі ті надії належать до історії — вони минулись.

І дійсно бувають між нами люди, які не лиш звідси, здалека, приглядались крівавій боротьбі за Українську Державу, але й люди, які з крісом, револьвером, чи ґранатою здобували кожну пядь української землі, власною кровю зрошували кожний свій крок вперед на вулицях Львова — і ті вже махають руками і то не на вірувливаючі вірші, але й на кількалітню кріваву боротьбу за українську державність, в якій вони самі брали участь.

Українці! Листопадові роковини не є лиш на те, щоб підчас їх святкування в подробицях описувати політичне положення й мілітарну ситуацію в осени 1918 року. Листопадові Роковини навіть не є на те, щоб у подробицях описувати організацію українських військових сил та щоденну й цілоденну боротьбу за Львів на протязі кількох тижнів. Для нас тепер, по 22-ох роках, вистарчає сам факт: 1-го листопада, 1918 року, українська армія зайняла Львів, наш уряд проголосив західньо-українські землі незалежними, а нарід український — вільним. Не була то очайдушна боротьба для боротьби, але боротьба на життя і смерть за свобідне, вільне життя українського народу на його історичній землі.

Свобода, що її виборола для нашого народу наша українська армія, без помочі яких небудь союзників, не проіснувала довго. Але — "дульце ет декорум ест про патрія морі". "Солодко й почесно вмирати за вітчину" — казали старинні Римляни. Історія повна геройських вчинків за "друзі своя", за свою вітчину. І тому історію не творять маси, але найкращі поміж тої маси. Ті 300 Спартанців, під проводом свого вожда Леоніда, не мали найменших виглядів виграти битву, але боролись аж до останнього жовніра і лиш по їх трупах могли Перси перейти через Термопілі. 2,400 років минуло від битви під Термопілями, а слава про 300 спартанських героїв і їх полководця Леоніда ще живе у всіх культурних народів світа. Герої, що кладуть свої голови за нарід, за державу, люди, які або своїми геройчними вчинками, або працею цілого свого життя віддають себе за нарід свій — записують той нарід в історію і надають йому безсмертну славу. Так було в старинних часах, так було в часах середновічних, так було і є по нинішній день. Сьогодні, коли слухаємо радія або читаємо пресу, подивляємо тих героїв, які по кільканадцять годин денно в літаках, на кораблях чи в субмаринах — і то день за днем — наставляють свої груди в обороні Великої Британської Імперії, навіть за нас, в Канаді. Сьогодні ми ще не всилі оцінити геройства тих летунів чи моряків. Та прийде час, коли тих героїв заслужено возвеличить і держава і британська нація і не лиш британська, але й світова література та історія.

Культ боротьби за право жити вільним, державним життям — це Листопадові Роковини! Сильна, непереможна надія в остаточну побіду Української Нації в віковічній боротьбі за свої права — це культ Листопадових Днів! Прийшов час, коли не лиш Українці, але й сім інших народів в Европі, які ще донедавна мали свої держави, а тепер у неволі, мусять [Брит]ійська Імперія бореться сьогодні за своє існування, за своє боротись за відбудову своїх держав. Прийшов час, коли Бри свобідне життя. Прийшов час, найважніший в цілій історії, коли увесь світ стоїть перед страшною катастрофою. І в цій велитенській боротьбі нема місця для дезертирів. Тепер нема місця для слабодухів, для людей, що тремтять перед найменшим подувом вітру, для людей, що йдуть по лінії найменшого опору. Тепер треба людей сильної віри, треба людей праці, які можуть збагнути дух часу і йти вперед, пнятись угору, до праці, до жертв, до боротьби — до перемоги.

Українці! Листопадові роковини — це символ самопосвяти. Стрільці, які здобували український Львів 22 роки тому, наражались не лиш на ворожі кулі з другої сторони барикад. На них ллявся окріп з вікон камяниць. На них падали стріли з кожного вікна і з кожних дверей. Вони не мали теплих обідів, вечер, або смачних перекусок. А мимо того йшли вперед, бо такий був наказ — вперед! Ішли і здобували. Наші брати і сестри на тих землях, де велась крівава боротьба за свободу 22 роки тому, по геройськи видержали на своїх позиціях від часу втрати своєї держави. Як тяжко було, але видержали. Та також був час самопосвяти, час жертв. Сьогодні, хоч не маємо вістей з українських земель, то можемо бути певні, що нарід український не заломиться й не зігнеться під ще гіршим гнетом — большевицьким. Вірмо в його витревалість, в його життездатність як нації, вірмо в його силу.

Але одночасно не затроюймо себе тут зневірою, безнадійністю. Не дозволяймо, щоб тут, між нами, поширювалась гниль, яка вже появляється то тут то там: поділ між нами самими на горожан першої і другої кляси, на "ліпших" і "гірших" патріотів канадійських, тайні й публичні доноси, оскарження, очернювання не лиш одиниць, але й цілих груп. То не соромно, але гидко стає, коли подумати, як осмішуємо себе перед державою таким "кваліфікованням" самих себе. (Державна влада, поліція, суд є на те і жадна з тих державних інституцій не передала своїх прав ніякій українській групі).

Українці! Канада, якої ми є горожанами, і наша стара Батьківщина вимагають від нас сьогодні будуючої праці, вимагають від нас карности, жертв, співпраці, твердої й непохитної віри в перемогу, в побіду в цій війні. Геть зневіру геть висохлі душі, що до ніякої корисної праці нездібні. Нам треба чистих, сильних характерів, нам треба людей віри, людей праці, людей, для яких боротьба за свободу, за волю, за ідеали християнської цивілізації — є їх життєвим ідеалом.

Памятаймо про культ героїзму, про культ жертви й самопосвяти. Вірмо в перемогу святої справи, за яку по геройськи боролись і гинули старшини та стрільці Української Армії в Листопадових Днях. Бо жертва крови, жертва життя за народню й Божу справу ніколи не йде на марне.

Вірмо в день визволення прийдешний!

І. М.

ЗБІЖЕВА ПОЛІТИКА КАНАДИ

Хоч до слідуючої весни ще шість місяців, англійська преса вже застановляється над важним а то й грізним збіжевим положенням, в якім Канада може опинитись у 1941 році.

"Едмонтон Джорнал," наприклад, застановляється над збіжевою політикою Канади в кількох числах і каже, що нерозумно було б лиш надіятись на якнайкращі обставини й нічого не робити аж до слідуючих жнив. Отже, коли зійдеться парлямент, то справа пшениці, зглядно величезна надвишка її, повинна бути обговорена якнайскорше. Парлямент повинен доложити всіх старань, щоб запобігти потрясенню цілого економічного життя Канади, особливо в часі війни.

Не забуваймо, що 31-го липня, ц. р., було в Канаді 300 міліонів бушлів пшениці ще з попередніх років. Цьогорічний збір обчисляє домініяльне бюро на 561,104,000 бушлів у цілій Канаді, а в трьох провінціях на 544,598,000 бушлів. Є можливість, що ці обчислення покажуться занизькі. Навіть як би Канада продала до кінця липня, 1941 року, стільки пшениці, як дехто сподіється, то вже таки останеться найменше 500 бушлів надвишки, отже багато більше, як наші елеватори можуть помістити. Насувається питання: що станеться зі збором в 1941 році? Якщо урожай у 1941 році був би приблизно такий як і в цім році, а запотребування з Европи не збільшилося, то сама думка про збіжеве положення у слідуючім році — приголомшуюча.

А коли такі вигляди на слідуючий рік є можливі, то чи не вказаним було б зменшити продукцію пшениці, бодай тимчасово? Деякі канадійські провідники часто повторяють, що нема причини зменшувати продукцію збіжжя, а міністр рільництва в онтерійськім уряді щойно минулого тижня сказав, що канадійські фармері мусять ще більше продукувати пшениці, навіть коли є небезпека надвишки, щоб допомогти виграти війну. Але як ту пшеницю будуть фінансувати, коли її вже тепер багато більше, як потреби вимагають і коли в слідуючому році зовсім не буде місця в елеваторах?

Є відомости, що домініяльний уряд застановляється над можливістю зменшити засівну площу в 1941 році на стільки, щоб збір був не більший як 200 міліонів бушлів. Хоч вправді нема урядового потвердження про такий плян уряду, то спроби в тому напрямі привитали б усі. Але уряд повинен приспішити ту справу й предложити парляментові якісь певні пляни на початку сесії. Бо канадійські фармері повинні знати якнайскорше про пляни уряду щодо збіжевої господарки.

Якщо уряд дійсно хоче, щоб у слідуючому році збір пшениці не був більший, як 200 міліонів, тоді канадійські фармері мусіли б засіяти лиш 13 міліонів акрів, беручи пересічний збір за послідних 20 років. Значить, засівна площа в 1941 році була б 55 процент менша, як у 1940 році. В такім разі уряд мусів би зарядити, що, наприклад, один фармер не можа мати більше як 66 або 75 акрів пшениці, за яку уряд гарантує йому певну ціну. Якщо він засіє більше, то ді з рештою пшениці він ризикує.

Такі і їм подібні пляни починають виринати в дискусії про збіжеву політику Канади в 1941 році. Урядові тяжко сьогодні вирішити сяк чи так, бо збіжеве положення в Канаді залежить у великій мірі від політичного положення в Европі. А хто сьогодні може передбачити, що буде в Европі за шість місяців?

ПЕРШІ ДНІ В ГАЛИЧИНІ ПІД МОСКВОЮ

"НАШЕСТВІЄ" МОСКВИ НА ЗАХІДНІ УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ

(Короткий спогад збігця).

В цьому спогаді хочу згадати найголовніші та найяскравіші риси й моменти приходу Москви на західні землі України, — в осени 1939 року. Подам і цікаві подробиці, події — фрагменти, що надають правди й виразистости тому моментові. Назвищ осіб, що втікли з краю, яких родини й так уже терплять від совєтської влади — не буду згадувати.

Автор.

У вересня, 17 дня, 1939 року, вечером біля 8.30 години, до нашої келії — в тюрмі у Станиславові, булиця Білинського, в якій сиділо нас 19 людей, панотці, адвокати, лікарі, редактори, інжиніри й інші, — влетів "комітетовий отворення тюрми" Н.Н. і — нечувана річ — засвітивши світло, підніс праву руку з окликом:

— Панове! Польща впала!

Усі цього сподівалися. Та проголошення тієї події на один мент стримало наш віддих.

Коли ми втихомирились, бо в таку хвилину всі хотіли знати всю глибину правди упадку Польщі, Н.Н. глухо додав:

— Большевики в Чорткові!

Наче сонце, що встигло блиснути першим проміням радости й життя, в якімсь катаклізмі впало в темну прірву. І чорна зневіра вхопилась наших душ, серця, ввійшла в нашу кров — із тієї хвилини, й ті всі, що у своїй більшості мусять жити під цим знаком: серпа й молота, під знаком черепа Леніна, того правдивого символу голоду, смерти, поневірки, обезцінення, холодних казаматів ГПУ і важких заслань.

А 19 вересня, біля 10 години ранку совєтська армія входила в Станиславів. У місті втихли стріли міліції української, жидівської й польської, що майже півтора дня до себе взаїмно стріляла. Іду в місто. Приглядаюся армії Совєтів, які входять як переможники й яких витають Жиди. Приглядався я їм і в Станиславові й у Львові і таке всюди і завсіди завважував: армія добре узброєна; вся моторизована, і коней везли і кіннотчиків на вантажних автах. Піхота й кіннота — це переважно селяни; худі, очі блищать нездорово, або пригаслі, обличчя аж сірі, у декого наче мохом поросло; що третя-четверта постать вояка похила — хоч усі молоді: від 25 до 35 років. Погляди непевні, похнюплені. Одягнені нужденно так що не хочеться вірити в це. Ті, що служать при моторизації: летунство, гармати, повзи, тощо, краще тримаються, ситі на виду, одягнені краще й не такі жахливо брудні, як піхота й кіннота. При моторизації служать майже виключно "безпризорні": діти, що не знають що таке батько-мати, родина, Бог! В їх очах, рухах бачите щось дике, варварське, непевне.

По довгій обсервації, як старий вояк із всесвітньої війни 1914—1921, що пробув і в російськім полоні більше року — тому можу переводити порівнання — завважуєте: вояк як людина став забитим, закопаним псом, якого тримає не дисципліна, а страх; Колись наші брати а й Москвини, такі буйні, прудкі, говірливі — у тому страху, терорі, голоді, навчились мочати і мовчать як прокляті: заговорить лиш до селянина і то тоді, коли він, вояк, сам. Одна пані у Львові питає совєтського майора, вже по кількох днях його постою і прохарчувань у неї:

— Боїмось вас усіх! Що маємо робити, щоб нас не рухала ваша влада?

— Навчіться мовчати і буде вам добре, — байдуже, півголосом порадив їй цей військовик.

Дальше, при всім тім, лишилась та московської, азійської прикраски — розхляпаність, якась психічна розтяглість у говоренні, рухах, поглядах. У тому хоч армія озброєна — з практичного боку зброя не вистарчальна. Коли я пізніше порівняв її з німецькою — хоч мотори гудуть на кожному кроці — вона робить враження гірше орд Джінгісхана: це завсіди той московський варварський Схід, тільки змоторизований. Але душа напевне такою заляканою, запсьоченою була й за царя Івана Страшного і за Петра Першого.

За армією приходила адміністрація — влада. З нею і ГПУ, якої не вільно там так називати, а Н.К.В.Д. — Народній Комісаріят Внутрішніх Діл. До великих міст ГПУ приходило не другий, третій день, а до малих і тижнями їх не було, крім місцевих. Усі ґепісти добре одягнені, задоволені, ситі й круглі, як і армійські комісарі, що їх тепер покасували. І комісарі політичні — політрук: політіческий руководитель — і ґепісти, звичайно Москалі або Жиди. У Львові, в Музичному Інституті ім. Лисенка мав я нагоду говорити з нашим земляком з Полтавщини — політруком: це був правдивий кримінальний тип: сірі, непевно усміхнені очі, на руках повно татуованих знаків, голос немилий.

Про систему ГПУ скажу: вся вона своєю структурою нагадує азійський схід — донощицтво. Всі доносять, один на одного: батько на сина, на жінку, на свого начальника; жінка на чоловіка, на сина, на сусіду; син на батька і братів і сестер, на співтоваришів праці, на начальника; начальник на підвладного; усе є так поплутане, але в тій плутанині лукава, жахлива докладність. Сталін усуває Жидів на верхах, а на низах цілиський апарат спирається тільки й виключно на Жидах.

Дальше — допити в ГПУ: всякі. Звичайно недбалі, довгі, а все має свою ціль: зломити жертву. Дасть ґепіст запит і каже:

— Ви подумайте спершу, а потім відповідайте, і виходить при цих словах до другої кімнати на хвилину, на чверть години, а то й на довше: не без того, що хтось десь жертву обсервує, за її рухами — очей, обличчя, постави. По двох-трьох допитах жертва душевно заломана. Я бачив молодого чоловіка, що плакав як дитина: а цей чоловік перебув польську тюрму й катування, ломання ребер, костей. Буває, що підчас такого допиту звичайно пропонують: співпрацювати в ГПУ.

Вже в перших трьох днях після входу совєтських військ до Львова, прибули й академики — письменники орденоносці — Олекса Корнійчук, Павло Тичина, Микола Бажан, Петро Панч. А в кілька тижнів і мистці прибули. І почалась організація життя того культурного. Збори, доклади, тощо.

Поки стану говорити про організацію культурного життя, то коротенькими нарисами подам моє враження про цих орденоносців, академиків, совєтських письменників і поетів. Зачну від того, що був головним мотором тієї праці: О. Корнійчук, голосний автор драми "Хмельницький". Нижче середнього росту, чорнявий, дещо присадкуватий — тип бракікефалічний, цебто з нахилом до дрібноміщанства, скупарства, доробкевичівства. Очі темносіряві, на виду свіжий, кремезний, ситний. По ньому не видно, щоб належав до гонених, а навпаки: казьонний тип. Павло Тичина росту середнє високого, постать обширна, кремезна, а приглянутись — хоробливо грубий; на виду повний, але колір нездорово жовтавий; причіска як і в першого, тільки в Корнійчука волос твердий, наїжений. Говорячи з Тичиною, визиваюче приглядаючись його ордонові Леніна, я чув як у його грудях кипить: він таки добре хорий. Говорив я з ним на теми буденні, бо до нас підійшов Юра Шкрумеляк, який уже з першого дня приходу до Львова Совєтів виявив свою безхарактерність, безхребетність, мякунство. Тож при нім уже не було бажаним розмовляти на якісь теми ширші: система ГПУ і його могла вже охопити. Тичина цікавився Европою, Микола Бажан — нижче середнього росту, лисий, чорнявий із живими очима, тонкими устами, стрункий, елеґантний, — усі вони в Галичині одяги купили! — живий: на виду робить враження людини спритної, скритої, інтеліґентної. Петро Панч — середнього росту, худощавий, з сірими проникливими очима, з продовжним носом, з притонкими устами, стрункий, елеґантний: це з них усіх єдиний, що є повним Европейцем — у поведенні, в розмові, у способі говорення. Незвичайно скритий, що либонь режім на нім зробив. Ще був якийсь Лебідь-Кумачов і Павленко — поети при війську; просто військово пропаґандивні поети. От це й була б дуже загальна характеристика цих академиків.

Був я на таких зборах під Совєтами — де я перебув понад шістьдесять днів. Перші — це був доклад для мистців АНУМ. Запросили мене як мистецтвознавця. Доклад про мистецьке життя в Україні робив О. Корнійчук. Прийшов у військовому однострою. Говорив дуже нецікаво, повторявся; у голосі була якась ледачість, розхляпаність форми й змісту докладу. Зробив враження типу дрібноміщанського, просвітянського, плиткої культури — малорос, словом, проти яких воював і через яких згинув М. Хвильовий та інші.

Друге зібрання — загальні збори письменників Західньої України, на яких головував О. Корнійчук у цивільному одязі, які то збори були переведені з великою помпою і які показали свою порожнечу, глупоту совєтського устрою. На збори прийшли Жиди, Поляки, Українці: йду постепенно по чисельности приявних на цих зборах. З приходом Совєтів на наші землі, хлинули туди з цілої Польщі утікаючи перед Німеччиною Жиди й Поляки. Вони просто залили Львів. Чужа їх і незрозуміла, а то й невідома наша література, наша культура.

У президії зборів між іншими сиділи орденоносці академики товариші: згаданий Ол. Корнійчук, П. Тичина, П. Панч, М. Бажан і Жиди й Поляки: Пастернак, Дан, Ґрінберґ, Броневський, Кузьмінська; від наших: В. Пачовський, Кирило Студинський, Яр. Цурковський та Микола М. Мельник. На салі панує польська й жидівська мова цеї збиранини, на естраді (збори відбулись у великій салі львівського маґістрату) українська мова — коли говорять наші: бо в президії Жиди й Поляки говорять по польськи, а Ґрінберґ по жидівськи. А я сидів на салі й думав: Тичино, Бажане, Панче! Чи так нас прийняла б наша земля, як би це ви були прийшли визволити нас з війском України? Сидите тут чужі, невідомі.

Збори переводив Корнійчук по устійненій формі їхнього устрою. Кожний промовець на кінці "слова", хоч би воно тривали й одну хвилину, кадить "рідному Сталінові, ґенієві людства, батькові поневолених у всьому світі."

Був я й на концерті для письменників. Виступали знов усі: Українці, Жиди, Поляки: всі в своїй рідній мові. На початку виступив хор червоної армії: диригент Мінко. Кожну точку заповідав опасистий, круглий, ситий "ребйонок" у мові "общепанятной". Увесь хор у військових одностроях: Це видно, пропаґандивна ґрупа. Розуміється, концерт почали "Інтернаціоналом" співаючи його ґрунтовно від першої точки до останньої з відповідною мімікою на обличчі ентузіязму. Під відспіванні гимну всі луплять оплески! Потім виступали Українці, Поляки, Жиди. На закінчення — хор. Остання пісня цього військового хору була та, що по кожній строфі має рефрен: "Жить стало лучше, жить стало весілей". При останнім рефрені наче, щоб документово показати слухачам, що "жить стало лучше і веселєй" в одну мить хор починає різати гопака, тропака, камарінської — аж сцена дуднить. Це робить несамовите враження азіятщини.

На вадить ще згадати театру—кіна. В театрі не прийшлось мені бути. Зате в кіні, де людина сидить собі напотемки, я бував. Бачив: Наталку Полтавку, Запорожець за Дунаєм," революційну фільму "Щорс"; російські фільми: про кронштадських героїв, "Петро Великий". Українські фільми це суща, свідомо спаскуджена халабарщина, малоросійщина, горільчано - гопацька, солодкава на тлі країни "гдє всьо обильєм дішет". "Щорс" і той поза пропаґандивну — роки 1918-20 — переборщену тарабанщину, нічого не має. Але вже російська фільма, зокрема такий "Петро Великий" — справді усе зроблено, щоб він вийшов величньо, і він таким на фільмі представлений.

З приходом Совєтів у Львові закипіло від мітінґів: всюди, в кожну хвилину дня, серед усіх шарів населення і всіх національностей, усіх професій: й кадили до шалу, до обмерзін говорили, говорили, кадили, кадили до шалу, до обмерзіння: одне й те саме: бо й не вільно більше, як ГПУ устійнить говорити. А рівночасно по всіх вулицях довжелезні черги: на кожній вулиці й по 5 до 6 хвостів: по хліб, по цукор, по сіль, по обуву — безконечно: від темного ранку до вечора, стоять люди по вісім і десять годин у хвості. І тут стало ясним: як совєтський устрій розвязує проблему безробіття: черга, мітінґ (мусите йти!), заслання.

Як до Совєтів поставилось наше населення. Найкраще — наше селянство: вороже, з глумом, з погордою, зовсім не ховаючись з тим. І то всі, як поминемо одиниць: бідний, чи багатий, чи середняк. Їх разив той бруд і той нещасний вид вояка. Вояки на селах, як було можливо, сходилися з нашими селянами, а ці їм давали їсти, обпирали їх. У засаді — ворожістю кипіли до Совєтів, а за це тепер важко платять. Совєтські вояки дивувалися, що в нашого селянина є одна, дві корови, усі а зокрема жіноцтво чепурно одягаються: це для них було дивне. До водоноса в Городку біля Львова підійшов червоноармієць і з патосом сказав:

— Товаришу, тепер буде тобі краще! Принесли ми тобі волю, добробут!

— Та що ти можеш дати, як ти гірше вбраний як я? — з глумом, міряючи салдата, спитався галицький водонос.

На наше робітництво, поява цеї брудної, обдертої армії країни, що була в Европі найбагатша, зробила несамовите враження. Глумам не було кінця: що більше — не лякались глузувати, бо робітник був невхопний у місті: сьогодні тут, а завтра там. Але з опортунізму, чи пак: щоб жити, йшли в ряд реєстрованого робітництва.

(Далі буде).

Хто ж має прожиток у світі й бачить брата свого в потребі та й зачинить серце своє перед ним, то чи пробуває в ньому любов Божа? Діточки мої, не любімо ні словом ані язиком, тільки ділом і правдою. — Посл. Івана 1: 17-18.

НЕДІЛЬНИЙ ДЗВІН

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР

ЛИСТОПАД

1 П Йоіла прор.
2 С Артемія вмч.
3 Н 20 по С. Іляріона В.
4 П Аверкія еп.
5 В Якова ап.
6 С Арети мч.
7 Ч Маркіяна і Мартирія мч.
8 П Димитрія вмч.
9 С Нестора мч.

10 Н 21 по С. Параскеви мч.
11 П Анастазії прпм.
21 В Зиновія і Зиновії мч.
13 С Стахія і інш. ап.
14 Ч Косми і Дамяна
15 П Акиндина і ін. мч.
16 С Акепсіма і ін. мч.

НЕДІЛЯ 20-ТА ПО ЗІСЛАННІ СВЯТОГОДУХА

Євангелія св. Луки, зач. 30.

У той час ішов Ісус у місто, що зветься Наін, а з ним ішло багато його учеників і множество народу. Коли ж приблизився до брами міста, це виносили умершого, сина одинака своєї матері, а та була вдовою; і народу з міста много з нею. А Господь, побачивши її, змилосердився над нею і сказав їй: Не плач. і приступивши, діткнувся мар, а ті, що несли, станули; і сказав: Молодче, кажу тобі, встань. І мерлець сів і почав говорити; і дав його матері його. І обняв страх усіх, і прославляли Бога, кажучи: Великий пророк став між нами і посітив Бог людей своїх.

Проф. Микола Чубатий.

Говорять по українськи, а думають по московськи

(Чому то цариця Катерина II. нищила рівночасно українське католицтво та рештки української державности?)

Ніяка картина з нашої сторії не викривлена так в українській громадській опінії, як часи цариці Катерини II. Бо хоч і наш найбільший поет Тарас Шевченко назвав царицю Катерину II “голодною вовчицею” та тою, що на спілку з царем Петром I. “розпинала та доконала Вдову-Сиротину Украйну”, то мимо того під впливом російської історії про більшу частину її жорстоких гонень українського народу та знущань над його сумлінням не згадує ніяка українська історія. Згадується тільки про касування решток самоуправи українських земель на лівім березі Дніпра, згадується й про руйнування Запорожської Січи, яка вже й так у тому часі була цілковитим пережитком. Але натомість не згадується ні словом про гонення за віру повних 8,000,000 Українців та Білорусинів. А чому не згадується? Тому, що це були знущання над міліонами української католицької людности, а всяке знущання над українським католиком, всяке насильство над його сумлінням та брутальне насаджування російського православя — на жаль — у багатьох Українців це навіть “заслуга”. І в тому випадку тисячі Українців думають по московськи, хоч говорять або пишуть українськими словами.

А ніякий другий період нашої історії не виказує такої великої лучности української національної справи з українським католицтвом як саме той за часів цариці Катерини II.

Було то вже в другій половині 18-го століття. Може яка четвертина української землі землі, на схід від Дніпра, під московським пануванням, затрачувала рештки тої самоуправи, що ще лишилося по розгромленню великого гетьмана Мазепи. Православна українська Церква була вже змосковщена. Надії на якесь національне відродження під Москвою не було.

Три четвертини української землі були під Польщею, що занархізована хилилася до упадку. Це давало можність нашому народові поволи підійматися з упадку та перейматі ту провідну ролю, що її вже цілком затрачувала давня Гетьманська Україна під рукою православного царя.

Впродовж 18-го століття майже ціла Україна на захід від Дніпра стала вже католицькою (уніятською). Православя вже докінчувало тут своє життя, дарма, що Росія його печаливо всякими способами підтримувала. Певно, що й тут ополячення робило своє спустошення, одначе саме за часів цариці Катерини українська греко-католицька Церква зачинає отрясатися з польського намулу. Чин Отців Василіян закладає школи по всій Україні на захід від Дніпра. Міста Почаїв, Крехів, Збараж, Бучач, Житомир, Камянець Подільський, Бар, Радомишль, Уман та багато других дістали вищі, латинські школи, ведені ОО. Василіянами. Деякі з них, як бучацька та уманська, мали по 400 а бувало й по 600 учнів. Василіянські школи випирали з України польсько-латинські школи Єзуїтів та Піярів. Навіть місцева польська шляхта посилає до них своїх дітей. Та побіч латинських шкіл, що давали тогочасну европейську освіту, ОО. Василіяни заложили в Почаєві славну свою друкарню, що випускає тисячі книжок, писаних так уже зукраїнізованою мовою, що ці видання стали будити любов до живої українськьої мови. Збірник релігійних пісень написаних уже майже такою живою українською мовою, що вийшов у Почаєві під назвою “Богогласника”, популяризував східньо-католицьку, а з нею і національно-українську свідомість. Пісні з того почаївського Богогласника по нині співає український нарід а в обрібці проф. Олександра Кошиця деякі з них чарують своїх і чужих з концертових естрад. Хто з нас не знає богогласниковних пісень як “Пречиста Діво Мати Руського Краю”, “Памятайте Християни” та багато других? Не диво проте, що один український учений сказав, що за тисячу літ своєї християнської цивілізації український нарід найбільше полюбив три книжки: Життя угодників Печерської Лаври (так званий Печерський Патерик), Почаївський Богогласник та Кобзар Шевченка.

Василіяни розбудували сильно відпустові місця Крехів та Почаїв, головно тим, що проповідувати стали по церквах українською живою мовою. Одним із заслужених пропагаторів українського слова в проповіді був о. Костецький, ігумен василіянського монастиря в Умані на Україні.

Не диво проте, що цариця Катерина з люттю дивилася, що на тій частині України відроджується українство під опікою української греко-католицької Церкви, то саме українство, що його вона вже докінчувала нищити на православній лівобережній Україні. Цариця Катерина зрозуміла, ща для збудовання сильної Росії конечним є знищити українсько-католицьку або, як тоді ще казали, уніятську Церкву — очевидно руками українських таки людей, як уже нераз у нашій історії бувало. Безлад та повний розстрій у Польщі давав до цього знамениту нагоду.

Кілько то українських людей з вдоволенням читає ті грізні картини про різню уніятів українськими гайдамаками 1768 року. Ті події описав теж наш поет Тарас Шевченко та додав, “щоб нащадки знали, що батьки їх помилялись.” А нинішня історична наука виказує, що таки добре помилялись. Український православний історик Гермайзе доводить у своїй основній праці про ті події, що то російський уряд цариці Катерини підюдив темний український нарід до різні своїх братів уніятів, до вирізання 400 учнів василіянської школи в Умані а з ними й Василіянина о. Костецького, одного з перших проповідників живим українським словом.

Український раб зробив свою кріваву службу навіть без подяки, бо той самий російський уряд виарештував головних авторів цеї різні та видав їх у руки Поляків на муки. А на ту занархізовану українську землю увійшов російський ґенерал Кречетніков та докінчував роботу українських рабів. Сотки українсько-католицьких священиків виарештував; понад 80 з тих томилися в льохах бердичівського замку, бо не хотіли покинути українсько-католицьку віру та прийняти московське православя. Історія надала їх почесну назву “Бердичівських Ісповідників” бо подібно як перші християни терпіли вони за визнавання католицької віри. Все це були сільські священики, цілим своїм життям звязані з простим українським народом. Понад 1,200 українських католицьких парохій приневолили тоді російські війська покинути католицьку віру. Хто з українських оборонців ‘батьківської’ православної віри знає, що то приневолювання Українців-католиків (уніятів) прийняти православя відбувалося в тім самім часі, коли другі царські війська руйнували Запорожську Січ, останній символ українського самостійництва? . . . Між тим упала Польща, а цариця Катерина згідно з заповітом царя Петра I. взялася до розправи з українськими та білоруськими католиками на давніх землях Польщі. Над осьми міліонами Українців та Білорусинів завис безоглядний терор: сотки священиків попроганяно з парохій, а єрархію української та білоруської Католицької Церкви нокасовано. Дуже впертим цариця позволяла переходити на латинство та польщитися, бо ні для українства ні для католицтва східнього обряду, що стали марою для будівничих Росії, не було місця. Остати мала тільки одна царська православна віра і одна “общерусска”, московська народність.

Та при тім усім який дивний часовий збіг подій! По остаточнім скасуванні гетьманства 1764 року як послідного останку української державности на Лівабережній Україні, приходить негайно удар на українсько - католицьку Церкву на Правобережній Україні в гайдамацькім погромі 1768 року. В тім самім часі (1775 року) руйновання Запорожської Січи на Лівобережжі та широко закроєний погром українсько-католицької Церкви з “бердичівськими ісповідниками” включно на Правобережжі. В році 1786, цілковите зрівнання гетьманської України з заведенням російських ґуберній, а зараз у роках 1793-1796 боротьба з українською та білоруською греко-католицькою Церквою та приневолення біля 8 міліонів людей на російське православя.

Чейже ті факти так близькі собі аж надто ясно свідчать, що **боротьба Росії проти української Католицької Церкви це була боротьба проти українського народу та його духовної самостійности, що насильне насаджения православя це була будова Великої Російської тюрми народів на українських землях.**

Одну притчу кінчив Христос словами: “Хто має вуха, най слухає!” А як багато Українців мають вуха і не чують, мають від Бога розум і не думають. — (“Шлях”).

Золоті думки

Ріжниця між отрутою матеріяльною та умовою є в тім, що більшість матеріяльних отрут погані на смак, отрути ж розумові, у вигляді часописів і лихих книг, часто привабливі й тим більш привабливі, чим смак більш зіпсований.

* * *

Один з найтемніших забобонів — це забобон людей науки, що людина може жити без віри.

* * *

Не кожен, хто говорить до Мене: Господи! Господи! — увійде до царства небесного, але тільки той, хто чинить волю Отця Мого, що на небі.— Мат. 7, 21.

* * *

Коли не маєте сили горіти й поширювати світло, то хоч не гасіть його.

* * *

Мені важко, я прохаю Бога допомогти мені. Але ж моя річ служити Богові, а не Його служити мені. Треба тільки згадати це і тягар полегшає.

* * *

Добрі люди помагають один одному, навіть не помічаючи того; а недобрі навмисне перешкаджають один одному. — Хінська приповідка.

* * *

Кожен має свій тягар, свої хиби; ніхто не може обійтися без допомоги інших; і тому ми мусимо допомагати один одному потіхою, порадами і взаємними перестрогами.

* * *

Рану, заподіяну огнепальною зброєю, ще можна вигоїти, але рана, заподіяна язиком, ніколи не загоїться. — Перська приповідка.

* * *

Коли почуєш підлещування до людей, не поділяй цієї радості. Коли почуєш, як люди балакають про блуд людини, не поділяй їхньої розваги.

* * *

До суперечок прислухайся, але в змагання не встрявай. Борони тебе Боже від запалу й нестями, хоч би й навіть у найменшім виявленні. Гнів усюди не до ладу, а найбільш у справедливій справі, бо затемнює й каламутить її. — Гоголь.

* * *

Добрість у відношенні між людьми обовязкова. Коли ти недобрий до людини, ти злий і розбуджуєш у ній злість.

* * *

Нікого не зневажайте, погамовуйте в своїм серці зухвалий осуд, образливі підозріння на ближнього, пояснюйте собі з сердечною щирістю чужі вчинки і слова. Щиро давайте перевагу другим над самими собою.

* * *

До здійснення християнства бракує тільки знищення його калічення.

* * *

Той, кого образили і хто може спокійно стерпіти образу, й не звертає її, той досяг великої перемоги в справі життя. — Женевіо-Ляп.

* * *

Більший зпоміж вас нехай буде вам слугою; бо хто звеличує себе, той буде принижений; хто ж себе принижує, той звеличиться. — Мат. 23: 11-12.

* * *

Не говори про себе доброго ні лихого. Коли ти говориш добре, люди не повірять; коли лихе, вони домислять про тебе більш лихого, ніж ти сказав. І тому найліпше нічого не сказати про себе.

ДУМКИ СТОЛІТЬ ПРО АЛКОГОЛЬНЕ ПИТАННЯ

Староєгипетська могила: Його земську поволоку знищило пиво й вино, а його душа вилетіла, заки ще її покликали боги.

Вино червоне і таке приманчиве! Його випивається смачно; а опісля кусає воно як гадюка.

Будда, 550 перед Христом: Не пий ніяких алькогольних напитків, які одурманюють і затемнюють розум.

Ксенофонт, 300 років перед Христом: Умірковавість це в першу чергу умірковане вжиття здорових приємностей, а в друге цілковита повздержаність від небезпечних для нас річей, як вживання одурманюючих вин.

Плінй Старий, 79 по Хр.: Немає нічого іншого, чому би ми присвячували тільки любови й журби як винові, так немов би природа не обдарила нас багато здоровішим напитком, яким є зовсім удоволені всі інші сотворіня на землі.

Чосер, 1340: Характер і стид зникають, коли тільки зявиться вино.

Шейкспір, 1600: О, ти невидимий духу вина, — коли б ти навіть не мав ніякої назви, по якій тебе можна б пізнати, то названо б тебе чортом!

Абрагам Линколн, 1842: Алькогольні напитки можуть мати багато своїх прихильників, але не можуть мати ніколи розумного оправдания для їх вживання.

Глелстон, 1898: Пянство спричинює більшу руїну як війна, чума і голод разом.

Кардинал Джігон, 1915: Прокльоном для робітника є неумірковане пиття. Пянство принесло робітництву більше нещастя як революція, війна, пошести і смерть. Воно заголодило багато дрібних дітей, воно спричинило, що живуть вони в холоді і серед найгіршої нужди. Воно знищило більше родинних вогнищ, як якенебудь інша причина.

Жорж Клемансо, 1920: Остаточно вирішено, що алькоголь є трутою; отрутою, що руйнує людські життєві сили, а тим самим і сили цілого громадянства.

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ПАРОХІЯ В ЕДМОНТОНІ

ПРИЙНЯЛА НОВИЙ КАЛЕНДАР

В неділю, 27. жовтня пополудні, відбулися в Народнім Домі в Едмонтоні збори парохії св. Йосафата в справі зміни календаря. Не зважаючи на злу погоду, на збори прибуло біля 300 осіб. Замітно, що на збори прийшло поважне число дорослої молоді.

Предсідником зборів був адвокат п. І. Басараб, справу зреферував займаючо адв. п. Ю. Шкварок.

По рефераті відбулася коротка дискусія, в якій промовці цілковито зсолідаризувалися з виводами референта. Рясні оплески на салі були доказом, що едмонтонські Українці католики вирішили справу, заки приступили до підписування петиції. Тільки один голос піднісся проти зміни календаря в теперішнім часі.

Симпатичне враження викликала заява представника молоді п. О. Н. Демкова, молодого вчителя вищої школи (гай скул), який сказав:

“Ми молоді, дуже просимо вас старших, змініть календар якнайскорше, як хочете дати нам нагоду остатися при нашій Церкві й народі.”

Опісля п. Гр. Байрак відчитав петицію до Епископського Ординаріяту, в якій члени парохії просять дозволу святкувати вже найближче Різдво Христове по новому календарі.

Петицію підписали учасники зборів, у тому багато молоді.

З річного парохіяльного базару в Калґарі, Алта.

В днях 17, 18 і 19 жовтня ц.р. наша греко-католицька парохія св. Стефана відбувала в парохіяльнім Народнім Домі свій річний парохіяльний базар, який помимо теперішних тяжких воєнних часів за стараниям і щирою поміччю деяких наших ревних і працьовитих парохіян випав з дуже гарним успіхом.

В останній день нашого базару помітне було на салі велике число наших дорогих гостей зпоза Калґар, котрі майже кожного року приїзджають з дооколичних місцевостей, щоб бути учасниками тих наших річних базарів. Вони знають, що коли наша парохія робить свій базар,то на нім варт бути!

На закінчення цьогорічного базару відбулося тягнення наших розігравкових тикетів. Одна з наших школярок, панна Ганя Король, витягнула щасливі тикети слідуючим особам:

ч. 1766 — Панна Ірина Ричард, 725-7 Аве. Іст, з Калґар виграла першу нагороду.

ч. 1889 — п. С. Сеньків, 337-13 Аве. Іст з Калґар виграв другу нагороду.

ч. 661 — п. П. Горбачук, 1107-10 Стріт Іст з Калґар виграв третю нагороду.

ч. 1623 — п-а Евгенія Несс, 624-1 Аве. Н. Іст з Калґар виграла четверту нагороду.

ч. 1240 — п. Михайло Болінський, .522-7 Аве. Іст з Калґар вибрав пяту нагороду.

ч. 1374 — п. В. Л. Лесик, 360 Твід Аве. з Вінніпеґу виграв шесту нагороду.

ч. 468 — п. П. Стефанчук, 2030-8 Аве. Іст з Калґар виграв сему нагороду.

Всім нашим дорогим жертводавцям, помічникам і учасником в цьому нашому базарі наш парохіяльний заряд складає на цьому місці щиру й сердечну подяку.

Від парохії.

Не сподівайтеся, що ви можете знайти душевний спокій без віри.

ЛИСТОПАД

3. Неділя — Город
8. св. Димитрія — Долини, Елфинстон (о. Коцаба)
10. Неділя — Озерна, Сомик (о. Коцаба)
17. Неділя — Шол Лейк
21. св. Михаїла — Сенді Лейк
24. Неділя — Долини, Еріксон (о. Коцаба).

Українська Греко-Католицька Місія в Сенді Лейк. Тел. 90-4.

ЛИСТОПАД

3. Неділя — Давфин, Шел Ривер
8. Св. Димитрія — Петлюра, Алонза.
10. Неділя — Келд, Ешвил
17. Неділя — Ґиберт Плейнс, Веллй Ривер (фарми)
21. Св. Михаїла — Роблин
24. Неділя — Келд, Глеиелла.

о. Мих. Сирник,
Box 64. Давфин, Ман.

ПОРЯДКИ БОГОСЛУЖЕНЬ

ЛИСТОПАД

3. Неділя 20 по Сош. —
Равнд Гилл
Галич
Беверлі
8. Св. Димитрія —
Голден
Гей Лейк
Ледук
Наров Лейк
10. Неділя 21 по Сош. —
Коперник
Едсон
Фор-Фар
17. Неділя 22 по Сош. —
Калмар
Менлі
Вох
21. Собор св. Михаїла —
Равнд Гил
Торсбі
Торгилд (празник)
24. Неділя 23 по Сош. —
Дейзленд
Еґремонт
Калдер

BASILIAN FATHERS
9648-108 Ave., Edmonton, Alta.

ЛИСТОПАД

2. Субота — Бониивил (Аншав)
3. Неділя 20 по Сош. — Айрон Ривер, Спедден.
8. св. Димитрія — Редвотер, Давнінг
8. св. Димитрія — Редвей, початок базару о год. 3. пополудні.
10. Неділя 21 по Сош. — Редвей (базар), Смокі Лейк св. Параскеви (празник).
17. Неділя 22 по Сош. — Белліс, Куквил.
21. Собор св. Михаїла — Стрий, Ґлендон (базар)
24. Неділя 32 по Сош. — Смокі Лейк св. Онуфрія, Вільна (базар).

BASILIAN FATHERS
Box 8. Radway, Alta. Тел. 4.

ЛИСТОПАД

3. Неділя 20 по Сош. — Канора, Онт. Транскона, Ман.
8. Св. Димитрія — Лейдівуд (празник), Архиерейська Служба Божа о годині 10-ій. Брайтстовн, Ман.
10. Неділя 21 по Сош. — Драйден, Онт., Бовзежур, Ман.
17. Неділя 22 по Сош. — Кенора, Онт., Транскона (празник)
21. Св. Михаїла — Садлов, Ман.
24. Неділя 23 по Сош. — Гадашвил, Ман., Талберґ, Ман.

BASILIAN FATHERS
612 Flora Ave., Winnipeg, Man.

ЛИСТОПАД

3. Неділя — Приймове
8. св. Димитрія — Алвена, фарми.
10. Неділя — Боднарі
17. Неділя Алвена, фарми
21. св. Михаїла — Алвена, місто
24. Неділя — Ланівці.

о. М. Оленьчук,
Алвена, Саск.

ЛИСТОПАД

3. Неділя — Принс Алберт.

Український Греко-Католицький Парохіяльний Уряд, Принс Алберт

ЛИСТОПАД

3. Неділя — Ґімлі.

о. А. Луговий,
Вінніпеґ, Ман.

ЛИСТОПАД

3. Неділя — Куликів
8. В.М. Димитрія — Кизів (празник)
10. Неділя — Рама
17. Неділя — Бобулинці
21. Архистратига Михаїла — Понас Лейк (празник)
25. Неділя — Доброводи.

Українська Католицька Місія, Рама, Саск.

ЛИСТОПАД

3. Неділя — Давфин, Шел Ривер
8. св. Димитрія — Петлюра, Алонза
10. Неділя — Келд, Ешвил
17. Неділя — Ґилберт Плейнс
21. св. Михаїла — Роблин, Валлей Ривер (фарми)
24. Неділя — Гленелла

о. Михайло М. Сирник,
Box 64. Давфин, Ман.

ЛИСТОПАД

3. Неділя — Стінен (у п. Корби)
8. св. Вмч. Димитрія — Ґригорів храм)
10. Неділя — Ґиґорів
17. Стінен (церква св. Николая)
21. св. Михаїла — Прісвил
24. Неділя — Чехів

Українська Греко-Католицька Місія в Прісвил, Саск.

ЛИСТОПАД

3. Неділя — Ольга
3. Неділя — Ольга, Долини (о. Коцаба)
8. Св. Димитрія — Січ
10. Неділя — Овкбурн
17. Неділя — Розбург (фарми) Козінка (о. Коцаба)
21. Св. Михаїла — Ольга (празник), Рутенія (о. Коцаба)
24. Неділя — Ешусвил

Українська Греко-Католицька Місія в Овкбурн, Ман. Телефон 141 Рінг 21.

ЛИСТОПАД

3. Неділя 20 по Сош. —
Стар
Москалики
Восток
Дервент (цер. Вознесення)
Борщів
4. — Благодарственна Служба Божа на Борщеві.
8. Св. Великомученика Димитрія —
Інісфрі (В. Ч. Хр.)
Енгел Лейк
Чипмен
Благодарственна Служба Божа на Москаликах і річні збори.
10. Неділя 21 по Сош. —
Веґревил
Ендрю
Скаро
Моркемб
Лейк Белвю (коло Ґіля)
Гилліярд
17. Неділя 22 по Сош. —
Краків
Новий Київ
Виллингдон
Інісфрі (Р.М.Б.)
21. Собор св. Михаїла —
Дервент (св. Юра)
Лішор
Івасюки
Чипмен
Ренфурлі (Великий Базар)
24. Неділя 23 по Сош. —
Делф
Мирнам
Восток
Веґревил
Плейн Лейк

BASILIAN FATHERS
Mundare, Alta.

ЛИСТОПАД

3. Неділя — Арран
8. Св. Димитрія — Ст Филипс
10. Неділя — Норквей
17. Неділя — Арран Весна
21. Св. Арх. Михаїла — Сван Плейн
24. Неділя — Ґлен Алдер

о. Н. Сірий,
Арран, Саск.

ЛИСТОПАД

3. Неділя — Етелберт, Форк Ривер
8. св. Димитрія — Куліш, Полл Ривер
10. Неділя — Пайн Ривер, Виннипеґозис місто
17. Неділя — Етелберт, Савт Бей
21. св. Михаїла — Драй Ривер, храм, Ґарланд.
24. Неділя — Мінк Ривер, Україна.

о. І. Колцун,
Етелберт, Ман.

ЛИСТОПАД

3. Неділя — Ґеффорд
8. св. Вмч. Димирія — Кридор ,храм.
10. Неділя — церква св. Николая коло Пархоми.
17. Неділя — Орлів.
21. св. Михаїла — Січ (храм)

Українська Греко-Католицька Місія, Ґеффорд, Box 282. Тел. 37

ЛИСТОПАД

3. Неділя — Антонівка
8. Св. Димитрія — Василів
10. Неділя — Канора
17. Неділя — Бюкепан.
21. Св. Михаїла — Олеша
24. Неділя — Канора
24. Неділя — Верниґи (Впр. отець з Йорктону).

о. Петро Пасічник,
Канора, Саск.

ЛИСТОПАД

3. Неділя — Бруно
8. Св. Димитрія — Борщів
10. Неділя — Ростерн (Боґрд.)
17. Неділя — Мічам
21. Св. Арх. Михаїла — Волверін
24. Неділя — Ростерн (св. Духа).

о. Петро Криворучка,
804-4th Ave. North, Saskatoon.

ЛИСТОПАД

3. Неділя — Кадворт
8. Св. Димитрія — коло Підскального (празник)
10. Неділя — Св. Спаса
17. Неділя — коло Гаврилюка
21. Св. Михаїла — Горн
24. Неділя — Пітерсон.

о. В. Гуменюк,
Кадворт, Саск.

ЛИСТОПАД

3. Неділя — Сифтон
8. Вмч. Димитрія — Дрифтінг Ривер, празник.
10. Неділя — Фишінг Ривер
17. Неділя — Відень
21. Собор св. Арх. Михаїла — Венлав, празник.
Мінк Крік, празник.
21. Неділя — Ґрендвю (місто)

о. Мирон Кривуцький,
Сифтон, Ман.

ЛИСТОПАД

3. Неділя — Ріджайна
8. Св. Димитрія — Тондер Крік
10. Неділя — Ґренфел
17. Неділя Ріджайна
21. Св. Михаїла — Годжвел
24. Неділя Кеналк

о. А. В. Фик,
1644 Оттава Ст., Ріджайна, Саск.
Телефон: 22053

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ

Українські Католицькі Студенти в Саскатуні

Безжурні вакації щасливо пролинули. Ми, українські католицькі студенти знов поверталися з ріжних околиць до Саскатуну, щоб дальше продовжувати і кінчити студії в ріжних ділянках знання.

Нашою метою є не лиш скінчити студії на полях ріжних наук, але ми бажаємо виробитись на правдиво свідомих Українців, котрі ділом засвідчили б усім, що український нарід хоч поневолений, є свідомий своїх великих традицій і гідних пошани звичаїв.

Ми українські студенти хочемо бути добрими, повними посвяти горожанами Канади. Але будемо лиш тоді добрими горожанами нашої дорогої вітчини, коли ми будемо, як сказав колись покійний губернатор Канади Твідсмюр, добрими Українцями.

Перші збори нашого Українського Католицького Студентського Кружка відбулись у нашій Українській Католицькій Бурсі в неділю, 29 вересня о 3 годині пополудні.

Насамперед п. Воробець представив студентам ціль товариства. По цім п. Яремович промовив до всіх студентів і заохочував, щоб усі взяли активну участь у у цім товаристві Українського Католицького Юнацтва.

Опісля п. Яремович отворив номінації щодо заряду від дому. Слідуючі номінувані були вибрані:

Ме Черковський, голова; п-а Ольга Шавага, секретарка; п-а Я. Мудра, заступниця предсідника; П. Воробець, скарбник.

До Забавового Комітету були вибрані: п-а П. Бучинська, Д. Жук, М. Черевик.

До Програмового Комітету: п-а М. Шабага, п-а М. Самборська, М. Шабага.

Відтак відбулася дискусія щодо обовязків комітету й екзекутиви.

Тому, що Зїзд Братства Українців Католиків зближався, М. Шабага, дірігент Кружка, заохотив студентів, щоб узяли участь у хорі, щоб добре підготовити хор до контесту в часі зїзду.

П. Жук вніс, щоб збори закрити а п. Черевик попер. Закінчено гимном "Ще не вмерла Україна" і "Боже щасти Йому".

Другі збори студентського відділу Українського Католицького Юнацтва відбулися 20-го жовтня о третій годині пополудні, по вказівкам статуту товариства.

Збори відкрито й перечитано звіт зі зборів останніх в минулому році. Звіт прийнято як прочитано.

Студенти піддавали гадки як у ріжних справах більш активно й успішно мають працювати.

Вирішено приготовити програму на Листопадове Свято й уладити забаву.

Збори студентського відділу Українського Католицького Юнацтва закрито гимнами українським і британським.

Бажаємо тут також згадати, що наш Студентський Хор одержав перше признання й нагороду в контесті зїзду Братства Українців Католиків.

Це додало нам много заохоти.

Ми сильно віримо, що як ми, українські студенти католики злучимось разом і будемо спільно працювати на славу Божу й добро українського народу, то й нам колись засвітить ясне сонце.

Ми тут складаємо від нашого цілого українського народу щиру подяку й поклін Нені Канаді, що мов мати опікується нами, дає нам волю і змогу любити й пізнавати своє.

Ми канадійські Українці зістанемо на все її вірними синами й доньками.

Ольга Шавага.

Новий Київ, Алта.

В неділю, 20 жовтня, парохіяни у Новому Києві владили спільну вечерю на пращання свого дотеперішнього пароха Впр. о. М. Пасічника ЧСВВ.

Народній Дім був переповнений. Бо оце всі прийшли перевести ще один вечір зі своїм отцем, який много таких вечорів перевів з нами даючи повчаючі виклади.

Вечерю почато відспіванням молитви "Отче наш". При столі велася весела родинна гутірка. Відтак п. І. Гриців в імени парохіян подякував отцеві за працю, що для них положив, та вручив цінний дарунок на доказ любови та пошани. Опісля відспівали многоліття.

По вечері був гарний і зворушливий концерт, яким проводив п. Петро Самоїл. Мило було всім почути наші веселі й тужні рідні пісні. Але ще краще припало до серця всім, коли шкільна дітвора зі щирих та любих сердець спільно відспівала пісню "Де ж твоя слава, слава крівава?" Наші думки линули до старого Києва, до гробів наших князів та гетьманів, що тепер певно спрофановані та дійсно зруйновані.

По концерті о. Пасічник висказав свою подяку за таку милу несподіванку та запевнив усіх, що не забуде їх у своїх молитвах.

Господарем свята був п. Василь Стеблик.

Парохіянин.

Пращальний обід

Дня 21 жовтня парохіяни з Плейн Лейку устроїли пращальний обід для свого пароха Впр. о. Маркіяна Пасічника. При кінці обіду наш старенький парохіянин п. Микола Гоменюк, згадав про працю о. пароха й подякував від усіх за його працю й труди, які він положив для добра не лиш старших але особливо для молоді. При тім вручив отцеві гарний дарунок а всі відспівали Многая літа! Пращав отця пароха також п. Василь Горон особливо від молоді, як він згадав, що отець парох гарно зорганізував молодь і притягнув її до церкви.

На заклик п. Василя Горона присутні зложили на Українські Вісти $3. Збірку перевів п. Дмитро Вішпінський. Також від Апостольства Молитви пару гарних слів щирої подяки зложила пані Горон.

Парохіянин.

Скаро, Алта.

Дня 17 жовтня, 1940, упокоївся в Бозі бл. п. Пилип Німчук у 87-ім році життя. Покійний прибув до Канади з родиною на весні, 1897 року з села Джурин, чортківського повіту, Галичини. Був він одним з перших українських поселенців у цій околиці. Рівнож був активним членом першої української католицької парохії заснованої 1897 року в околиці Стар. Жінка його померла перед 32 роками.

Полишив у смутку трьох синів, три доньки, 14 внуків і 4 правнуки. Сини Іван і Онуфрій у Скаро, Йосиф у Васетна, доньки: пані М. Папик у Лішор, пані І. Слоська і пані С. Джівінацо в Едмонтоні.

Похорон відбувся 19 жовтня, який відправив Всч. о. Н. Когут ЧСВВ. Тлінні останки зложено на цвинтарі Чесного Хреста в Скаро.

Після похорону відбувся обід у домі покійного, на котрім учасники похорону зложили збірку на українську католицьку пресу в сумі $5, з чого $2.50 призначено на "Світло" а $2.50 на "Українські Вісти". Всім учасникам і жертводавцям щира подяка, а покійному піонірові хай канадійська земля буде пером.

Сусід.

Весільна забава

Дня 21-го вересня побралися молоді подруги п. Степан Гайдук і панна Розалія Садова. Тайну супружжя уділив парох Плейн Лейку о. М. Пасічник разом з о. О. Л. Джіголиком. Весілля відбулося в парохіяльним Домі при котрім то домі дуже живу й будуючу участь брав п. Степан Гайдук. Це є син чесних і віруючих родичів, котрі люблять церкву й український нарід і не жалують на добрі цілі. Наша молодь повинна старатися, щоб іти слідами своїх попередників і також працювати при парохіяльним домі й триматися своєї церкви. П. Степан і його жена Розалія жертвували $1 на "Українські Вісти" і за це їм подяка.

Парохіянин.

Забава-несподіванка

Несподівана забава для п-ва Ів. Приступів в Едмонтоні в суботу, дня 19-го жовтня, яку справили їм приятелі і приятельки дуже зворушила милих ювилятів. Підчас вечері шан. гості по черзі пожелали любим ювилятам здоровля, веселости і многих літ. На память вручено їм срібне начиння. Слідуючі гості своєю присутністю звеличали цей памятний вечір любим ювилятам:

Панства: Демкові, Вицинтовичі, Мельничуки, Коренди, Палії, Бойки, Шаруни, Ґняздовські, Ковраки, Солярі, Жарські, Лесики, Цитульські, Міськові, Савчукевичі, Прийми, Тригуки; п. Павло Мазурик, пані Слюзар, п. Янчинський, п-во Поспіхи, пані Лазарук, п-во Безпалки, пані Никипіли, п-во Барчин, пані Барчин.

На заклик п. Демкового зібрано на Українські Вісти $3.

П. Приступа подякував гостям за їх численну участь і за дарунок.

Гість.

Жертви на Українську пресу

а) На поминальному богослуженні за бл. п. **Єлену Свіргун** з Ст. Филипс, Саск., зібрано на українську пресу $2.40. З того переслав о. Н. Сірий $1.40 на "Українські Вісти", а $1.00 на "Будучність Нації".

б) В День Піонірів, що відбувся з великим успіхом в Арран, Саск., у неділю, дня 13. жовтня, зібрано на українську католицьку пресу $4.50. З цеї збірки о. А. Сірий переслав на "Українські Вісти" $3.00, а на "Будучність Нації" $1.50.

Чи знаєте?

(Листопадові думки)

Уже двадцять другий раз сіропонура мряка покриває землю до твердого зимового сну. Лист оставляє сумний вигляд на деревах, а цвіти клоняться в городах до долу. Пташки сидять позадумувані на галузках, а сум і трівога оповила їх серця; літо відходить зі своєю красою, котра їх пестила, як мати діти, а вони будили її до життя своїми співами. Проміні сонця стали подібні до мачуших сльоз над сиротою.

І справді сумна оця пора року.

Але ця пора року має для нас Українців велике значіння; особливо в історії, котра котиться на колесах крови кожного народу а також народу українського.

Коли то зі страшного реву гармат і скорострілів повалилися царські престоли; на той то гук і шум збудилися народи до життя по довговіковічнім сні. Поміж тими народами й український нарід встав до життя як нарід понад сорокміліоновий, з малим числом будителів, котрі будили його до того вільного життя.

Це все сталося 22 роки тому, то було дня 1-го листопада 1918 року. Тоді то український нарід на крилах радости підняв синьо-жовтий прапор; небо хилилось над ним, пшениця манила до життя, а воля наповняла серця достатками.

Але ворог волі українського народу завзявся на всі сили закути той нарід знова в сон темноти. Український нарід пізнав хто він є і всіма своїми силами розпочав життя а заразом і боротьбу за волю та незалежність.

Виснажені з сил у світовій війні як фізично так і матеріяльно, станули найкращі сини України до боротьби за її право до самостійного буття. І що ж? Чи не була ця боротьба боротьбою? Була. Але ворог підсилений своїми поплечниками, переміг хоробрих синів України, й багато їх, дуже багато полягло на полі слави за долю й волю своєї батьківщини. Полягли в надії, що їх молодші брати повстануть і новою боротьбою здобудуть те, що вони хотіли здобути, та не стало сили.

Від того то часу рік-річно на першого листопада йдуть гуртками люди вулицями міст до церкви на молитву. І ні дощ ні сніг, ні хуртовина не затримує їх того дня дома; їх кличе сумління: до церкви — на молитву — на увічнення памяти тих, що склали своє хороше молоде життя на полі слави за добру долю свого рідного краю. На фармерських доріжках чути тарахкання возів, швидкий біг авт — в напрямі церкви — на сумну панахиду по Січових Стрільцях.

В салі коло тата прихилився малий синочок. "Тату, чи то ті стрільці, що за них ми сьогодні молилися, як ішли в бій, то співали, і зі співом умирали?"

"Так сину, ті самі," відповідає дитині батько. "Бо солодко вмирати у бою за рідний край..."

"То й я, як виросту, прилучуся до нових стрільців.

* *

Нині народ України в неволі сохне-вяне, бо в його серце затроєний ніж встромлений. Церква — наша духова сила — тепер мечем прошита. Шляхи й поля українські не чують пісні бойової ані пісні слави про недавніх борців України. В церкві не несеться хвала Богові за те, що дав нам лицарів наших, не несеться молитва до Бога за збереження лицарського духа в народі...

Весілля в нашому рідному краю як похорон, молодість мов старість. Дівчина не вишиває хустину, не їде в город барвінку рвати. Молода мати сидить над колискою дитини й не співає, а думки важкії снує. Рільник і ремісник тратять охоту до праці, бо не мають надії взяти плоди своєї праці.

Така то доля окутала тепер нашу рідну землю.

Але все те лиш до часу!

А покищо, ми заморські Українці маємо тимбільший обовязок далі плекати листопадову традицію, ховати легенду про січове лицарство недавно минулих років, і передавати те нашим дітям; нашим обовязком є донести традицію листопадового зриву неоскверненою, але чистою як лілія, щоб у слушний день нового зриву передати її нашим братам у рідному краю.

Тому, зібравшись громадно, перенесімся думкою на ті стрілецькі могили, що в них спочили ті, що лягли за волю нашого народу. Ідім і кличмо других, та станьмо думкою над їх могилами, і скажім собі: Ми продовжаємо діло вами розпочате. А коли ми не закінчимо, то передамо ваш заповіт молодшим братам. Тож ви, хлопці - молодці, солодко спіть, про долю-волю сни хороші сніть; про долю-волю вітчини чи можуть бути бути кращі сни?...

Ілля Витрикуш.

Взір гідний до наслідування

Осінна кампанія "Українських Вістей" дорога для п. С. Кобилянського, бо щедро оцінює її своєю жертвою.

П. С. Кобилянський прислав нам такого листа з датою 15. жовтня, 1940.

Слава Ісусу Христу!

Вповажаний Пане Редакторе! Як Ви вже знаєте, я далі находжуся в шпиталі в Селкірку, Ман. Все ще дуже тяжко мені видрапатися звідси. Почуваюся тепер добре, завжди веселий, потроха тут працюю. Та за мою працю мені не платять, бо тут така постанова, що за працю хорим не платять. Але мені діти мої прислали доляра, щоб я купив собі за нього для себе овочів. Але я цього доляра посилаю на пресовий фонд "Українських Вістей," бо цей часопис для мене дуже дорогий і дуже потрібний.

Відновлення передплати на другий рік жена моя вишле з початком грудня. Нехай Бог помножить стократно наші датки на поширення "Українських Вістей".

С. Кобилянський.

* *

Коли комусь скупо за гроші й тому він здержується від заслання передплати або жертви на "Українські Вісти", нехай прочитає повищий лист п. С. Кобилянського.

Друга могила в Бюкенан, у Саскачевані

Дня 2 жовтня, 1940, по короткій недузі упокоїлася в Бозі бл. п. Анна Кукура в 85 році життя. Покійниця роджена 1855 року в селі Суходіл, повіт Гусятин, Західна Україна. В подружому стані з родиною перенеслася пізніше до села Медведівці, повіт Бучач і тут пережила 13 літ на господарці. В 1907 році разом з чоловіком і дітьми приїхала до Канади й осіла на фармі в околиці Пріс-вил—Григорів. Тут працювала при домашній господарці та дбала про добре виховання дітей. Життя вела чесне і християнське. Це одна з піонірок. Хоч у самих початках життя на гомстедах треба було боротись з недостатками, однак не забула покійна про найважнішу річ туземного життя, а це про віру та свою Церкву й остала одною з основників церкви в Григорові.

У 1912 році покійна повдовіла. В кілька літ пізніше перейшла на мешкання до своєї доньки Палагни (замужної за Мицалою) до Бюкенан, і при ній, доживши глибокого віку, заосмотрена св. Тайнами, упокоїлася.

Заупокійну Службу Божу, похорон та пращальну проповідь відправив Всеч. о. Петро Пасічник дня 3-го жовтня. Тіло покійної поховано в Бюкенан, Саск., на новім українськім католицькім цвинтарі що на ньому висипано вже другу нову могилу. Похороном зайнявся син Михайло й донька Палагна.

Смерть покійної Анни Кукури оплакують: сини Михайло, Дмитро й Северин та доньки Палагна, Наталія й Олеся — та численні внуки.

Вічна їй память.

Присутній.

ПОДЯКА

Смутком оповиті по страті нашої старенької мами, оцим складаємо щиру подяку Всеч. о. П. Пасічникові за парохіяльні відправи й гарну зворушливу пращальну проповідь. Дякуємо сердечно теж приятелям, знайомим та добрим сусідам, що в таку прикру й сумну хвилину родинного горя радо поспішили з доброю порадою й розрадою, та своїм трудом стали до помочі в похоронних заходах.

Син Михайло,
Донька Палагна

"ПИВО
Це мій Напиток"

Поміркованість є потрібне й важне діло для Нації, що запряглася для більшої видатности й фізичної ціпкости. Ось чому все більше й більше людей звертаються до ПИВА. Пиво є поміркованим і лагідним напитком що відбудовує енергію й лагідно відсвіжує.

ПОПИРАЙТЕ АЛБЕРТІЙСЬКУ ІНДУСТРІЮ
НАСТОЮЮЧИ НА

БРОВАРЕНІ В АЛБЕРТІ ПИВА

"НАЙЛІПШІ З ПИВ

КУПУЙТЕ ВОЄННІ ЩАДНИЧІ МАРКИ!

This Advertisement is not inserted by the Alberta Liquor Control Board or by the Government of [illegible]

Українське Запомогове Братство св. Николая
Ukrainian Mutual Benefit Ass'n of St. Nicholas of Canada
Box 3641 Sta. B., Winnipeg, Man.
ОФІЦІЯЛЬНА ЧАСТИНА

Урядове Повідомлення

Згідно зі статутом і ухвалою Верховної Управи отсим подається до відома всім Зарядам Відділів і всім членам Братства, що

ПЯТА З РЯДУ ЗАГАЛЬНА КОНВЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ЗАПОМОГОВОГО БРАТСТВА СВ. НИКОЛАЯ В КАНАДІ ВІДБУДЕТЬСЯ В ДНЯХ 27-го і 28-го ГРУДНЯ, 1940 РОКУ, В ЛЬОКАЛІ БРАТСТВА ПІД ЧИСЛОМ 585 СТЕЛЛА ЕВЕНЮ, В МІСТІ ВІННІПЕҐУ ПРОВІНЦІЇ МАНІТОБІ

ПРОГРАМА

Пятої Загальної Конвенції Українського Запомогового Братства св. Николая в Канаді:

ПЕРШИЙ ДЕНЬ — ПЯТНИЦЯ, 27 ГРУДНЯ

В 9 годині рано — відправиться в Прокатедральній Церкві св. Володимира і Ольги **Торжественна Служба Божа** за живих і померших членів Братства і Парастас.

1. Провірення повновластей (леґітимацій)
2. Відкриття Конвенції: Покровителем Братства —Їх Екселенція Преосвященний Епископ Кир Василій.
3. Вибір Президії й Комітетів.

По обіді, 2-га година:

1. Привіти від делеґатів — устні й писемні.
2. Читання протоколів з минулої конвенції.
3. Реферат: Ціль і значіння запомогових і асекураційних організацій.

По вечері, година 7.30:

1. Поправки і додатки до статута і реґулів Братства.

Розділ 18.
Фонд слабих і похоронно-посмертний.

2-А. ЧЛЕН, котрий вступив у членство Братства перед днем 1-го січня, 1934 року, і був приділений до членів групи О. (що означає старі члени) і котрий отримав ГРАМОТУ, після Розділу 23-го, і котрий платив місячну вкладку по 50 центів, і такий член від дня 1-го січня, 1838 року, має платити по 85 центів на місяць членської місячної вкладки до Фонду Слабих і посмертного-похоронного включно, і така вкладка вже включає часть до Загального Фонду, суму яку після актуарного обчислення відтягається.

Права, привілеї і користи після Розділу 18, параграф 3 і 4.

Розділ 28.

(Як понижче сказано члени мають в своїх ПОЛІСАХ точка 5та і 11-та)

Параграф 13-А. Додаток до статута 1938 р.

Смерть по причині мілітарної служби підчас війни, в поєдинку, від алькогольного затроєння, бійки, не є ризиком, яке бере на себе Братство і не є вкриті цею Грамотою Взаїмної Допомоги і на випадок смерти з повище наведених причин товариство зверне спадкоємцям всі вплачені вкладки і розмети, однак така звернена сума не сміє перевисшати вартости в готівці підчас смерти члена.

Розділ 33.
Урядники Відділів Братства.

Параграф 5-А. Нововибраний Заряд Відділу Українського Запомогового Братства св. Николая в Канаді має зложити присягу свого уряду в формі доданій до цього статута. Присяга Верховних і Відділових Урядників.

2. Наради і рішення в справах судових коштів.

ДРУГИЙ ДЕНЬ — СУБОТА, ДНЯ 28-го ГРУДНЯ
година 9-та рано:

1. Справоздання Верховних Урядників.
2. Справоздання Верховної Провірної Комісії.
3. Абсолюторія.
4. Вибір Верховної Управи.

2-га година по обіді:

1. Звіти комітетів.
2. Внески, дискусії й рішення.
3. Присяга нововибраних Верховних Урядників.
4. Закриття конвенції.

Зазначуємо, що програма конвенції не уляже жадним змінам.

Ввечері по закінченню конвенції наступить спільне прийняття делеґатів і гостей.

Делеґатів на конвенцію радо витаємо!

Дано в Вінніпеґу, в провінції Манітобі, дня 10-го жовтня, 1940 року.

ЗА ВЕРХОВНУ УПРАВУ УКРАЇНСЬКОГО ЗАПОМОГОВОГО БРАТСТВА СВ. НИКОЛАЯ В КАНАДІ

Теодор Козак, голова. **Василь Саган**, секретар.

Оповіщення

Отсим повідомляємо всіх Впов. членів і членкинь Українського Запомогового Братства св. Николая в Канаді, що появилася друкована книжечка під заг.: "Історія Братства св. Николая в Канаді" і правдоподібно вислана поміж членство нашого Братства.

Тому вважаємо за наш обовязок повідомити Шановних членів і членкинь, що Верховна Управа нашого Братства не уповажнювала й не поручала нікого видавати таку книжку і тому не має нічого спільного із цею книжкою.

За Верховну Управу:
Т. Козак, голова,
В. Саган, секретар.

Один албертійський фармер викопав найбільший дотепер відомий бурак. Він важить 19 фунтів і 13 унцій.

Ставайте в Ряди на Поміч Українським Вістям!

Віктор Гіґо.

Злидні

(Оповідання).

Темна бурхлива ніч. У вбогій рибальській хатчині сидить біля вогню Жані й латає старе вітрило з грубого полотна. Вона чує як свистить та виє вітер, як тарабанить у шибки дощ, як гудуть, хлюпаючись та розбиваючись об беріг хвилі... На дворі шумить негода — темно, холодно. В убогій рибальській хатчині тепло й захисно. Земляна долівка чисто виметена; в печі лущить хмиз і палає вогонь; на полиці вилискується чисто вимитий посуд. У глибині кімнати старе ліжко із спущеною білою запоною, а на великому ліжнику, простеленому долі, солодко сплять пятеро маленьких діток, приспаних гуркотом океану. Чоловік Жані тепер на морі; він виплив ловити рибу. Страшно виїзджати на море в таку темну, холодну, бурхливу ніч, але що маєш робити? Не пускати ж рідню в старці. Чує Жані гуркіт океану й стогін вітру; коли-не-коли пролітає пронизливе кигикання чайки. А дощ усе йде та йде. Моторошно Жані. Їй ввижаються страшні картини корабельної катастрофи: розбитий об скелі корабель, потопаючі моряки!... Жах!...

Старий деревляний годинник з хрипливим боєм мірно цокає: цок-цок, цок-цок . . . Діти сплять.

Жані замислюється. Так, не легко їм живеться! Чоловік не жалує себе, в холод і в бурю пускається на море, наражає себе що-хвилі на тисячу небезпек. Вона сидить зраня й до вечора за працею. І що? Чи великий їхній заробіток? Маленькі дітки її бігають босі влітку й зимою; про пшеничний хліб і мріяти нема чого — добре, коли вистарчає на житній. Правда, трапляється іноді й риба. Богові дяка ще, що діти здорові. О, Господи, як реве океан, як завиває вітер! Де то він тепер? Захисти його, Господи, спаси й помилуй!

Спати ще рано. Жані встає, запинається грубою хусткою, запалює ліхтарь і виходить на вулицю поглянути, чи не вертається чоловік, чи не стихає море, чи не розвидняється, чи горить світло на маякові.

Темно. Йде дрібний, рясний дощ. Наприкінці села, при самому березі океану, стоїть стара, напівзруйнована хата з похиленими чорними стінами, зі старими дверима. Вітер особливо люто нападає на цю злиденну хатку, ніби хоче змести її а двері риплять і стогнуть, і гнила солома на покрівлі шамотить, ніби благає помилування. Жані спинилася на порозі хати й зазирнула в косе віконце. В хаті темно. "Треба поглянути на бідну хвору" — подумала Жані — "я зовсім занедбала її. Чоловік казав, що вчора їй було гірше. Вона цілком сама. Нікому доглянути її!"

І Жані постукала в двері; послухала . . . В хаті тиша. Ніхто не озивається.

"Бідолаха!" — мислить Жані, стоячи на порозі. "Як його слабувати, коли самій треба доглядати сімю! Правда, що в неї тільки двоє діток; але ж вона вдова і вся праця, всі турботи складаються лиш на неї саму. А тут ще хвороба! Ох, лихо!"

Вона постукала ще й ще. Все не було відповіді.

"А гов! Сусідко!" — гукнула Жані й подумала: "от заснула й не добудишся!"

Вітер завивав так само. Жані починає вже здрігатися від холоду й вогкости. Вона хоче вже йти додому; аж раптом дужий порив вітру, який ледви не зідрав з неї хустки, труснув старими дверима, й вони самі відчинилися. Жані переступила поріг і ввійшла. Її ліхтарь освітив середину понурої, мовчазної хати Тут було так вогко й холодно, як і на вулиці; давно, видно, вже в хаті не топлено; В багатьох місцях крізь стріху дощ ллє, як крізь сито. Біля стіни, просто проти дверей, на кулі брудної соломи, лежить труп помершої вдови. Голова запала назад, на холодному синьому обличчі з нестуленим ротом застиг вираз жаху й розпуки. Бліда мертва рука, ніби простяглася за чимсь, упала й звисла з соломи. На два кроки від тіла матері, в нужденній колисці двоє маленьких діток, бліденьких, але кучерявих і повновидих; вони скорчились і притулилися одно до одного білявими голівками, сплять міцно й безжурно, не зважаючи не близькість мерця й ревіння бурі. Конаючи, мати встигла загорнути їм ніжки великою старою хустиною й накрити їх своєю одежиною. Один хлопчик підклав під щічку пухляве рученя; другий — втиснувся личеньком у шию братові. Подих їх рівний і спокійний, здавалося — вони сплять так солодко й міцно, що ніхто не розбудить їх. А буря все не стихає, виє, реве... Ось крапля дощу крізь стріху впала на чоло покійниці і скотилася на холодну щоку — ніби сльоза на її журливо перекривленому обличчі.

Жані біжить додому бігцем. Вона несе щось під плащем. Серце її дуже колотиться; вона не зважається озирнутись назад, ніби хтось гониться за нею. Чи не вкрала вона чого у покійниці?

Дома вона кладе оберемок на ліжко, й похапцем засмикує запону. Потім вона бере стільчик, ставить його біля ліжка й сідає, схилюючись головою до подушок. Вона бліда і схвильована. Ніби мучить її сумління, дорікає в чімсь. Іноді вириваються в неї уривчасті виклики: "Що то він скаже?... Що я накоїла? Це не жарт, — пятеро своїх дітей — мало він мав з ними клопоту. Це він? Ні, ні ще!... І навіщо було брати!... Коли він мене поб'є за це — по заслузі, так мені й треба... Ось він!... Ну, та й краще!"

Двері рипнули ніби хтось увійшов. Жані здрігнулася й підвелася з стільця.

"Ні; знову нікого! Господи, навіщо я це зробила? Як я йому тепер у вічі гляну?..." І Жані замислюється й довго сидить мовчки біля ліжка, поглиблена в думку.

Дощ ущух; розвиднилося, але вітер гуде й океан реве подавньому. Раптом двері розчинилися, в хату вдерся струмок свіжого морського повітря, й високий смуглявий рибалка, волочучи за собою мокрі порвані сіті, вступає в хату зі словами:

— Ось і я, Жані!

— Ах, це ти! — каже Жані й зупиняється, не наважуючись підвести на нього очей.

— Ну й нічка! Страхіття!

— Так, так, погода була жахлива. Ну, а як з рибою?

— Зле, цілком зле! Нічого не вловив. Тільки сіті порвав. Погано, погано!... Та я тобі скажу — й негода ж була! Здається, такої ночі я не пригадую. Вітер ревів, як сатана, жбурляв моїм човном, як мячем. Я вже думав, що линва порвалася й човен сідає на дно. Яка там риба! Богові дякувати, що живий до дому вернувся... Ну, а що ти тут без мене робила?

Рибалка вволік сіті до хати й сів біля печі.

— Я?... — мовила Жані полотніючи. — Та що ж, я сиділа, шила... Вітер так вив, що страшно робилося. Боялася за тебе.

— Так, так, — промимрив чоловік, — погода пекельно мерзенна! Але що зробиш?

Обоє помовчали.

Потім Жані, нерішучо й боязко, як винувата, сказала:

— А знаєш: сусідка Сімон померла. Не знаю, коли вона сконала: певно, ще вчора, після того як ти відвідав її. Тяжко їй було вмірати. Та й за діток, певно, серце боліло! Адже ж у неї лишилося двійко малюсеньких... Один ще не балакає, а другий ледви починає соватись...

Жані замовкла. Рибалка похмурився; добре, отверте обличчя його зробилося поважне й заклопотане.

— Ось так штука! — мовить він урешті, чухаючи потилицю. — Ну, та що ж робити! Доводиться взяти, а то прокинуться, як то воно їм з покійницею? Ну, та що вже, якось перебідуємо! Рушай же швиденько!

Але Жані ані з місця.

— Чого ж ти? Не подобається? Боїшся, не хочеш узяти їх? Що з тобою, Жані?

Жані встала, мовчки підвела чоловіка до ліжка й смикнула запону:

Там лежали діти покійної сусідки й спали так міцно й безжурно...

"Він каже, що то помагае на його соломяну горячку".

16 мілiонів молодих мужчин реєструється до війська в Америці

Дня 16 жовтня перший раз в історії Америки переведено примусову військову бранку. Повер 16 мілiонів мужчин у віці від скінчених 21 літ до скінчених 36 літ примусово мусіли записатись до бранки. В самім Ню Йорку записалося поверх 1,100,000 мужчин. Їх вписувало 712 реєстраційних пунктів, розміщених по ріжних публичних школах та інших міських будинках.

Зріст "Ассошіейтед Преси"

Вийшла книжка, яка точно описує зріст новинкарської компанії "Ассошіейтед Прес" за 92 роки свого існування. Зпочатку ця компанія буда дуже маленька. Створили її представники 20 часописів, щоб у той спосіб легше діставати новинки зі світу. Тепер ця компанія має 7,200 кореспондентів, обслугує 1,400 часописів та витрачує на своє удержання 11,000,000 долярів.

ЧУЖИНЦІ НЕ МОЖУТЬ СТАВАТИ ДОБРОВОЛЬЦЯМИ

Представник американської армії офіційно повідомив, що в теперішню пору можуть добровільно вступати до армії лиш американські громадяни. А то тому, що в теперішню пору нема потрібних фондів для виплати платні чужинецьким добровольцям. Зате в часі примусового побору будуть брати до армії всіх тих чужинців, що взяли перші папери. Коли б котрийсь чужинець не хотів служити в армії Злучених Держав, то може вицофати свої перші папери. Але тоді він ніколи не зможе стати американським громадянином. Армійський представник також заявив, що в часі побору не будуть питати новобранця про його політичні переконання і будуть нарівні з іншими трактувати комуністів і бундистів (німецьких прихильників націзму).

Машини до скубання курей

В Клівленд, Огайо, одна фірма почала виробляти машини до скубання курей. Ця машина має сотки гумових пальців і так швидко та добре скубе піря, що тисячі птахівників у Злучених Державах вже замовили й для себе цей новий винахід. При кількагодинній вправі робітник може дійти до такої досконалости, що навіть руками того не може зробити. Та найбільша вартість цеї машини є в тім, що вона заощаджує багато часу.

Запорожець на місце Мехліса

З Москви повідомляють, що на місце Мехліса, якого призначено комісарем контролі, начальником політичної пропаганди в червоній армії поставлено А. Запорожця, бувшого команданта дивізії, члена військової ради московської дивізії.

НОВИЙ ВИСТУП МИХАЙЛА ГОЛИНСЬКОГО В ТОРОНТІ

Один місцевий громадянин передав нам вирізок з торонтонського часопису "Да Івнінг Телеграм" з 15-го жовтня 1940, в якому була поміщена захоплююча рецензія з останнього виступу нашого славного оперового співака — Михайла Голинського. Подаємо її нижче.

Як зачуваємо, Михайло Голинський їде на Захід і виступить з концертами в головніших містах Західньої Канади, починаючи від Венкуверу.

Ukrainian Tenor at Margaret Eaton Hall

A large audience in Margaret Eaton Hall last evening heard Mychailo Holynski, Ukrainian tenor, in song recital. His program included lyrics of Baltarovych, Ludkevych, Wachnianyn, Prydatkevych, Lysenko, Nedilsky, Bobykevych, Hayworonsky and Denza; "Cavaradossi" Aria from Puccini's "Tosca", and encores. Winifred Dowell was at the piano.

The Singer

Mr. Holynski has been called "The Ukrainian Caruso" and the title is no exaggeration. His voice ranges as widely as Caruso's did. Last evening he sang easily the upper C, and in Lysenko's beautiful "Do Not Forget the Day of Spring" he sustained rich vibrant B's two octaves and a semitone below. And all through that compass tone never lost roundness, sweetness and sympathy. He is a dramatic tenor of robust power and brilliance, but there is deep poignancy in his mezzo-voce work. The Puccini aria had intensity in its recitative phrases and splendid impassioned declamation in the closing cadences. The lyrical numbers of the evening were his best offering. Their music was entirely characteristic, tender and direct and of construction that might be impromptu for its freshness and expression.

His Songs.

The prevailing mode was minor. "Green Mountains" of Baltarovych was in G Minor; "The Willow Tree" of Ludkevych in the same key; "The Beauty" of Wachnianyn was in C Minor; the Lysenko in E Minor, and so on. And every song was melodic with many exquisite modulations that caught the mood without irritating the listener. Sequences — repeated little phrases in neighboring keys — were frequent and always arresting and effective. Though the listener didn't understand a single word being sung it was impossible to miss the emotion. For Mychailo Holynski is more fortunate than Caruso was. A Ukrainian song is like Welsh song, and Lancashire song. The tenderness of it is not sentimental but sincere. The intensity of it is not exaggeration of a feeling but depth of an emotion. And Holynski sings like a prophet chanting a faith. Sincere and beautiful song like his is grander than grand opera ever can be.

о. П. Божик

Що бачив я у Східній Канаді

XXIII

Подорож до Ґрімсбі, Онт.

Сонце стояло добре зполудня коли я, мій син молодий о. В. Божик і Всеч. о. Борецький рушили самоходом з Ґрімсбі. Дорога знаменита, асфальтована, вела просто на полудне, минаючи невеликі містечка, що пишно були заквітчані садами і виноградниками. Я не мав амбіції розпитувати про назви місцевостей, бо описи околиць тощо, не були в моїм інтересі. Дорога наче шкло блистіла перед нами, хвиляста, ми нею їхали мов у казці, то вгору, то вдолину. Поля тут і містечка також хвилясті. Містечка чисті, амбітні, переважно побудовані з цегли. Деинде кидались у вічі гарні кількаповерхові будинки, що були обложені по боках цвітами, — це мали бути, здається, урядові будинки, муніципальні, тощо. Тут і там при дорозі буяли липи, явори, каштани. Тут і там бачили ми державні публичні школи, з широкими подвірями, також римо-католицькі церкви і церкви якихсь інших віроісповідань. Я відразу пізнавав римо-католицькі церкви, вони гарніші й коштовніші від тамтих і видніє лучший порядок та опрятність коло них, ніж коло протестантських. Хрести, які стояли на стрілистих католицьких церквах, мовчки говорили, що католицька церква — це правдива Христова Церква, що в ній находяться на престолі в кивоті Спаситель світа, Христос — Цар, який чекає там на вірних. Я і мої сопутники, оба отці, — ми греко-католики, однак я почував інстинктовно, що кожна римо-католицька церква, без ріжниці, хто її будував, та який нарід учащає до тої церкви, Англійці, Французи чи які інші — вона неначе моя церква. Моєю церквою робили її ті самі католицькі догми, доктрини і Голова церковний, св. Отець, Намісник Христовий, Папа Римський, коло якого централізуються мало чи не всі народи світа, коло якого і наша греко-католицька Церква централізується.

На котру із тих церков я не глянув, на кожній я бачив тільки однораменний хрест. Римо католики не сваряться за те, якої форми має бути хрест, одно-раменний, двораменний, чи трираменний, як це діється в нас Українців. Вони переконані, що хрест має мати таку форму, як чоловік, коли розложить руки. Вони вірять тільки в такий хрест, як форма чоловіка, а не в ті додатки, які фарисеї, ті найбільші вороги Христові пододавали до хреста, на якім Він був розпятий. В них сама суть — то хрест, а не додатки. Ми Українці за тисячу років, від коли стали християнами, ще не рішились — особливо на заморськім континенті, яка має бути форма хреста і тому одні ставлять на церквах та цвинтарях однораменний, другі двораменний, а треті трираменний хрест. На жаль, навіть під хрестом, цим святим Божим знаменем не маємо цілости, порозуміння.

Авто наше рвало вперед і монотонно бреніло дорогою то вділ то вгору. Мимохіть між нами зайшла мова про форму хреста. Я сказав, що трираменний хрест не є річ, яка лягла у зміст грецького обряду, як дехто мильно думає і цю форму хрест вперто обстоює. Коли б так, що трираменний хрест був у змісті грецького обряду, він був би (трираменний хрест) на церквах у народів, які належать до Східньої Церкви, у Греків, Болгар, Сербів, Москалів та Румунів. На церквах тих народів нема трираменних хрестів, а однораменні. Хто не вірить, хай буде ласкавий заглянути хоч би до історії Михайла Грушевського, там знайде дуже мало на церквах трираменні хрести, кажу дуже мало, натомість знайде там однораменні хрести, і то дуже їх там багато. В Буковині на церквах також нема трираменних хрестів ані на роздорожжях у полі.

Трираменні хрести появилися, наскільки мені відомо, у бродськім повіті, в Галичині, і були символом борні москвофілів з Поляками. Звідти поширились до інших повітів. Москвофіли занесли їх до Америки й Канади й надано їм ціху, ніби, що ті хрести є грецькі. Неправда також, що трираменний хрест, це мав би бути хрест св. Андрея, андріївський. Св. Андрея, апостола України, всюди малюють з однораменним хрестом у руках, а хрест, на якім святий був замучений у Патрах, виглядав мов латинська буква "Х", отже не трираменний.

XXIV.

Українські садівники й виноградарі.

Ми заїхали на обійстя Теодора Вишньовського в Ґрімсбі. Хата його находилась серед розкішного саду. Пані Вишньовська повела нас у сад, до її мужа зількома людьми на малих драбинках; вони зривали в кошики каравишні. Каравишні це рід вишень і черешень, однак більші, чим вишні й черешні, мясисті, виразно червоні, але не чорнямі, і ўроха мають винний смак. Крім каравишень Вишньовський мав у своїм саду інші о в о ч е в і дерева. Вишньовський кільканадцять літ тому прибув до Ґрімсбі з Мавнтейн Ровд у Манітобі, де господарив на гомстеді. Згодом прибули сюди інші Українці з Манітоби й Саскачевану, з якими він листувався. Всіх Українців у Ґрімсбі буде коло 40 родин. Деякі самі собі виплекали сади, інші покупили в Англійців та інших. Ціна за акер саду більше-менше виносить коло $500. Вишньовський і його жена середнього віку й росту, товсті, веселі, свіжі. Земля в Ґрімсбі червона. Має в собі чинник, який дає ріст овочевим деревам і виноградові. Ґрімсбі находиться на легкопохилім горбі, звернений до сходу.

Серед саду панства Вишньовських находиться наша греко-католицька церква, під яку згаданий господар подарував землю. Церква з дощок, обложена цеглою з надвору, ще не докінчена. Будує її Всеч. о. Филип Ру, майстер у будівництві. Цеї осени, говорив п. Вишньовський, має бути докінчена, бо вже мають на це гроші. Всеч. о. Борецький з Брендфорту доїздить до цеї громади й править богослуження в дотичній церкві. Церква має пять верхів, копул. Всюди замітна пропорція і смак будівництва. Під церквою находиться вигідна саля для громадської праці. Церква на мою думку має коштувати $20,000, не включаючи праці, яку дали громадяни даром. Гадаю, що коли та церква буде скінчена, нею напевно не повстидався б ніякий культурний нарід. Вона буде окрасою околиці. Церкві пасувало б бути у великім місті.

Панство Андрейчуки.

Недалеко Вишньовського під горбом мешкає Андрейчук, якого хрестного імени не пригадую. Овочевих дерев Андрейчук багато не має, зате він має прегарний виноградник. Виноградника я справді досі не видів, тут в Андрейчука я добре на нього придивився.

Виноградні пні посаджені коло десять стіп ряд від ряда, Забиті стовпи в землю, високі коло шість стіп, до стовпів прибитий угорі і вдолині дріт, по тім дроті веться виноградна лоза. Ряд виглядає мов зелена стіна, або вал, високий на шість стіп. Виноградна стіна покрита зверха грубо листям, що виглядає неначе остріг на мурі в Буковині. Під тим острогом виноградна лоза причепилась міцно до дроту, росте собі в холоді, та наливає свої кисти, усміхаючись з молочію, який росте при дорозі недалеко її пня і безрадний пражиться на сонці.

Тої днини наші виноградарі поробили контракти з якоюсь компанією в Ст. Кетерин, щоб віддати їй виноградне жниво по $40 за тон ваги.

Пан Андрейчук має сина священиком у Чині Отців Василіян, який находиться в Америці. Адрейчук гостив нас "чим хата багата і чим рада" і припрошував нас: "А візьміть ще того". Його щирости мені не вільно забути. Андрейчук поважного віку, сивина покрила його голову, ще тримається весело і бадьоро, пані Андрейчукова хоровита.

Михайло Бабюк.

Ми подалися до старенького М. Бабюка. А знаєте чому? Він має поверх сто літ життя і походить з Буковини з села Глинниці, де всі селяни вміють грати на якийсь музичний інструмент. Коли не милюсь, старенький дідуньо також уміє грати в гуцульську сопілку, якої акомпаніямент найбільший музик не всилі збагнути. Лиш сім дірок має, а голосів у неї тьма-тьменна. Видно по дідуньови, що як був молодий, мав силу не-аби-яку. Тепер охлялий, виснажений, однак ще веселий і ще дещо робить у своїм саду, сапає, чистить дерева, тощо. А найбільше цікавило мене те, що родина Бабюків належить до нашої греко-католицької церкви. Давніше Бабюк господарив на гомстеді десь у Саскачевані.

Я сів близенько старенького Бабюка і говорив з ним про деякі справи з минулих літ. Дідуньо має прекрасну память. Жартом я запитав його чи не думає дідуньо поїхати на Буковину.

"В яку Буковину?" запитав він усміхаючись.

"А вту, — кажу я, — де є Заставна, Кіцмань, Садигора..."

"Ні, туди не поїду, а поїду на ту Буковину!" — і показав руков вгору, вище своєї голови, що значило — до неба, на другий світ.

(Далі буде).

* *

Від Редакції —

В останньому числі, при ломанні колюмн цього подорожнього репортажу о. П. Божика, зроблено помилку. Іменно в другій колюмні чотири останні стрічці, що мали піти на верх тої колюмни, вміщено їх на споді. Тут повторяємо цілий той уступ, що має звучати так:

Я вмився й подався до церкви і в добрім розположенні духа відправив богослуження за вмерлих... Як свиставки у фабриках дали знати, що вже сема година ранку, оба молоді Всеч. оо. Ізидор Борецький і Вол. Божик повставали, умились та відправили богослуження в церкві. Сніданок ішов своїм порядком, який приготовив мій син.

ГОЛОВНЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ БЮРО в справах: Звязок зі Старим краєм, горожанські папери, шифкарти, купно-продаж ґаздів, акрів, фармів та інших ріжних справ. Залучіть марку на відповідь.
D. GERYCH, Notary Public, 652½ Main St., Winnipeg. Res. Tel. 21 176.

ФОНД ОСІННЬОЇ КАМПАНІЇ "УКРАЇНСЬКИХ ВІСТЕЙ"

Мостович А., Едмонтон, Алта. $1.00
Всеч. о. А. Роборецький переслав .... $.600 на пресу, котрі були зібрані на оказіях у Вест Торонті.
З празничної вечері парохії св. Покрови в Вінніпеґу зібрав п. Дм. Дорош $3.25
Збірку переслав Всч. о. Ст. Семчук.
Кукура Михайло, Бюкенан, Саск. $1.00
Гармідер М., Дейзланд, Алта. $1.00
На похороні по бл. п. Олені Томашевській за старанням Всеч. о. Лесюка зібрано $1.85
На обіді по похороні бл. п. П. Німчука в Сакро, Алта., зібрано $2.50
На пращальнім обіді української греко-католицької парохії для Всеч. о. М. Пасічника, на заклик п. В. Горона зібрано $3.00
З нагоди подружжя молодят п. Стефана Гайдука з панею Розалією Садовою в Плейн Лейк, Алта., молодята зложили $1.00
Впорядчикам збірок і жертводавцям складаємо щиросердечну подяку. Завзиваємо наше громадянство до дальших нескупих збірок на Фонд Осінньої Кампанії.

Адміністрація.

Стасюк $1, Михайло Ґреґораш $1, Іван Бойчук 50 центів, І. П. Малчук $1.25, пані Анна Зепа $1, Іван Січевський $1, пані М. Ґреґораш $2, п. М. Ґреґораш $2, з вечері $20. Разом **$34.65.**

Місцевий.

Перша Конвенція Українських Учителів

відбудеться в

МОНДЕРІ, В СУБОТУ, 16-ГО ЛИСТОПАДА, 1940.

ПРОГРАМА

Ранішня сесія:

9.00—10.00: Приїзд і реєстрація учителів.
10.00—10.30: Служба Божа для католицьких учителів у церкві.
10.45—11.00: Привіт від мейора міста, д-ра Стрільчука.
11.00—11.30: Вибір предсідателя й інших урядників на цю конвенцію.
11.30—12.00: "Українська Культура" — п. Д. Прокопюк, учитель з Кракова.

Пополуднева сесія:

1.30—2.00: "Рік 1941 — ювилейний рік іміґрації українського народу до Канади" — Впр. о. І. Лесюк, ЧСВВ, професор Мондерського Семинаря.
2.30—3.00: "Приготовлення діточого хору до Конґресу 1941"— п. Роман Байдужа, учитель з Голден.
3.00—3.30: "Руханкові вправи, українські танці" — п. Андрей Юхим, учитель з Чипмен.
3.30—4.00: "Християнське виховання" — панна Софія Козяк, учителька зі Скаро.
4.00—4.30: "Становище українських Канадійців у теперішній війні" — п. посол В. Томин, учитель з Чагар.
4.30—5.00: Вибір заряду, резолюції і т. п.
5.00—7.00: УЧИТЕЛЬСЬКИЙ БЕНКЕТ — тоастмайстер п. І. Воробець, учитель з Гиліярд.
7.00—8.00: **Висвітлення военних фільмів і Діточого Конґресу з Мондеру** при звуках найновіших военних маршів і пісень.
9.00—12.00: Учительська забава.

Головна ціль Конвенції — обговорити програму надходячого ювилею.

КОМІТЕТ ЗІЗДУ,
Мондер, Алта.

ТАНЕЦЬ В НАРОДНІМ ДОМІ

в Едмонтоні заходами панночок, що при ньому гуртуються, відбудеться в суботу, 2-го листопада. Добра музика. Приходіть і кличте знайомих, а певно не пожалуєте. Початок о годині 8.30 вечером.

Город, Ман.

Околиця Город разом з другими українськими околицями прийшла на поміч Червоному Хрестові. На цю ціль устроєно було 5-го жовтня вечерю. Особисті члени жертвували як слідує:

П. Антох Цюпа $1, пані А. Цюпа $1.25 пп. Іван Малчук $1, Іван Й. Новосад $1, Петро

Присилайте передплату!

WE WILL NOT BE UNDERSOLD

РІЧНА ВИПРОДАЖ ОБУВИ

РОБУРИ і ОВЕРШУСИ

ТЕПЕР У ПОВНІМ РОЗГАРІ

Кожний член Вашої родини потребує і мусить мати ЗИМОВІ РОБУРИ. Ми ґарантуємо за кожну пару РОБУРІВ КАВФМАНА, які будуть продані в цім сторі, що вони є найліпшим закупном, яке лиш можливо Вам дістати.

І ТО НЕ ВСЕ! МИ за кожну пару РОБУРІВ КАВФМАНА ґарантуємо, що Ви довше в них будете ходити як у робурах іншого виробу — роблених в Канаді, бо як ні, то НОВА ПАРА ДАРОМ!

Ви самі будете в тім ділі СУДДЕЮ!

Приходіть ДО АРМІ і НЕЙВІ СТОРУ за всіма Вашими потребами. Ми можемо заощадити і заощаджуємо для Вас гроші.

ТРИ ПІДЛОГИ ТОВАРУ потрясаючої вартости . . . для хлопців, дівчат, мужчин і пань. Все для їди й убрання по нижчих цінах.

Ми маємо клерків, що говорять по українськи.

WE ALWAYS SELL FOR LESS
Army & Navy
DEPT. STORE — EDMONTON, ALTA.

УВАГА!

Канадійсько - Українське Товариство справляє

"Ремембренс Дей"

в понеділок, 11. листопада ц.р. в Алвені (фарми), Саск. з таким порядком:

о годині 10 рано — в церкві Успення Преч. Діви Марії співана Служба Божа на інтенцію побіди для Канади й Великої Британії, проповідь і листопадова панахида за поляглих українських героїв.

Богослуження відправлять: оо. Пелех, Криворучка, Гуменюк і Оленьчук.

о 12 годині — Обід у парохіяльнім Домі "Просвіта".

По обіді — **Базар і Забава.** До танцю буде приґравати добірна орхестра.

Цінні річи до виграння. Колеса щастя, гра в бінґо.

Запрошуємо Українців парохій Саскатуну, Алвени, Кадворт, Вакав, Дана, Бруно, Пітерсон, Мічем, Ростерн, Борщів, Сокаль, Ст. Джуліен, Гори, Ланівці, Боднарі, Приймове, коло Підскального, Соломяного і інших місцевостей.

ЗАРЯД.

ВІД РЕПРЕЗЕНТАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

Начерк поїздки, яку відбуде Вп. п. П. Филипс, представник міністерства заграничних справ Великої Британії з рефератами для Українців Канадійців:

Вінніпеґ, дня 2, 3, 4 і 5 листопада, включаючи також околицю Вінніпеґу.
Ріджайна — 7 листопада вечером.
Саскатун — 8 листопада.
Едмонтон — 10 листопада, в галі Українського Народнього Дому.
Мондер — 12 листопада.
Веґревил — 13 листопада
Новий Київ — 14 листопада в Українському Катол. Народньому Домі.
Борщів — 16 листопада в Українському Катол. Домі.
Скаро — 17 листопада в Українському Католицькому Домі.
Йорктон, Саск. — 19 листопада в галі ОО. Редемптористів.
Модел Фарм — 20 листопада.
Вішарт — 21 листопада.
Айтуна — 23 листопада.
Канора — 24 листопада по обіді.
Арран — 25 листопада.
Етелберт, Ман. — 26 листопада в Українськім Католицькім Домі.
Сифтон — 27 листопада в Українськім Катол. Домі.
Давфин — 28 листопада в Українськім Катол. Домі.
Брендон — 29 листопада в Українській Католицькій Галі.
Портедж ля Прері — 30 листопада в Українській Католицькій Галі.

Свято доброї книжки в в Вінніпеґу

В салі під церквою св. Андрея в Вінніпеґу, в неділю, 6. жовтня по вечірні відбулося свято "Доброї Книжки", як було заповіджено. Гостей було поважне число. Всеч. о. Ігор Шпитковський, парох з Іст Килдонан, виґолосив влучно відчит про вартість доброї книжки і преси. При столах гості вислухали відчиту уважно, а панночки Лахман і Різняк виголосили на сцені по одній декламації. Потім наступила смачна перекуска. Роздано гостям 93 книжечки до читання, а ними були: "Віра", "Чи робітникам треба релігії", "Якої школи нам треба" та ще деякі.

Заряд читальні ім. Митрополита Шептицького, що те свято влаштував, заповідає, що кожного року буде влаштовувати в жовтні таке свято на більшу скалю і то впродовж цілого тижня.

Підчас свята набуто нових передплатників для "Українських Вістей", "Будучности Нації" і "Світла". — ("Церковне Життя").

У Лондоні будують підземні спальні з огріванням і водою для 2,000,000 людей.

ФАРМЕРІ ПОКЛИКАНІ НА 22. ЛИСТОПАДА

Оттава видала розпорядження, щоб другий побір молодих мужчин зголосився на 30-денний примусовий військовий вишкіл 22. листопада.

Покликані будуть решта нежонатих і бездітних вдівців 21 і 22 років життя, а також дехто з 23 і 25 літніх.

У другім поборі знаходяться фармері, які були звільнені від першого побору.

МАСЛО ДОРОЖІЄ

Перед 14-им жовтня ціна одного фунта масла в албертійських містах була 26 центів. Від того часу підскочила на 31 центів і буде мабуть далі підноситися.

У звязку з тим піднеслася ціна сметанки. Дня 3 жовтня фунт сметанки коштував 22 центи, в дні 22 жовтня коштував 27 центів.

Хтось хотів перевернути сіенарський потяг

Канадійська державна поліція веде доходження в справі замаху на сіенарський особовий потяг з Принс Алберт до Вінніпеґу.

Хтось поклав "тайзи" впоперек шляху у двох місцях, 12 миль на північ від Ніпави в Манітобі (127 миль на захід від Вінніпеґу). Залізнича служба на потязі завважила тайзи в обох місцях і усунула їх зі шляху. Було це передминулої суботи біля полудня.

Сподіються більше сарани другого літа

Манітобський комітет боротьби з сараною, повідомляє про можливе збільшення сарани в Манітобі наступного року. Недавні досліди показали, що значно більше яєчок сарани знаходиться в південній Манітобі та в східній частині між озерами, чим це було року попереднього.

Яка причина затемнення?

Столиця Румунії а також нафтові терени в Плоєштах, були перший раз цілком затемнені. Це, очевидно, виглядало, ніби на пробу, себто на підготовку охорони перед летунськими налетами. Але так виглядає, що мало хто в це вірить, що саме те було причиною затемнення. Схиляються.ся до думки, що за тим криється щось інше. А саме те, що хочеться прикрити тим пересування військових сил, які держаться в тайні. Далі кажуть, що такої тактики держалися націсти в Німеччині, де підчас затемнень відбувалися такі пересунення. Це на те, щоб ніхто не знав, куди спрямований найближчий німецький удар.

ДРІБНІ ВІСТИ

Бельґійський премієр Періо і міністр заграничних справ Спак прибули до Лондону, що перебрати обовязки бельґійського уряду в столиці Анґлії. Міністри прибули літаком з Лісбони в Португалії, куди схоронилися після упадку Франції.

Японці переводять перепис своєї раси в Канаді. Таке сказала японська леґація в Оттаві додаючи, що такий перепис переводиться що десять літ у Канаді і Злучених Державах, однак він "не має зовсім політичного значіння."

Британська адміралїція подала в пятницю, що британський контрторпедовець наїхав на німецьку міну й затонув. Зате британська субмарина затопила німецький міноносець.

62,000 дітей нижче 14 літ евакували Німці з Берліну перед британськими літаками, а 30,000 ще мають вивезти. Також вивезуть 42,000 дітей з Гамбурґу. Таке сказала націстична влада.

500 літаків посилають місячно Злучені Держави Англії, а пізніше будуть слати ще більше. Таке заявила Бритіш Бродкестінґ Корпорейшен.

З концентраційних таборів у Канаді втекли три Німці. Два втекли з кемпи в Західній Канаді, один на сході. Два з них цивільні й один лікар на німецькій субмарині. За втікачами пильно шукають.

Американський Червоний Хрест вишле до Англії 250,000 бленкетів.

Канада позичить гроші в Злучених Державах на заплачення величезних закупнів матеріялів в Америці. Висота позички ще не відома.

Американських туристів приїхало до Канади цього року на протязі вісім місяців 2,000,000 осіб менше, як за той час минулого року. Все ж приїхало 9,825,000 осіб.

Ворони приятелі фармера. Албертійський природник Кеннет Александер каже, що фармері роблять помилку, винищуючи ворони. Ворони є приятелями фармерів, бо на весні і в осени зїдають яєчка пільних коників.

У Злучених Державах на 132,000,000 населення є 32,000,000 фармерського населення. Кажуть, що як би було 3,500,000 менше, то зовсім вистарчало б для рільничої продукції. А так є забагато.

Канада вшанує своїх упавших жовнірів у попередній війні 11 листопада, в понеділок. Рімембренс Дей зістав проголошений актом з 1931 року державним святом і таким буде цього року.

З цим числом скінчилося 10 літ праці теперішнього редактора в "Українських Вістях".

ПРОДАЖА Й ОБСЛУХА
Телефон 26421
WADE & RICHARDS
10166-102nd Street, Edmonton.
Радія — Машини до Прання, Рефріджерейтори Вестінґгавза

ДЛЯ РІДНИХ ШКІЛ
Маємо ПЕРШУ ЧИТАНКУ М. Матейчука, ціна 45 центів. Замовлення з грішми посилайте на адр.:
UKRAINSKA TORHOWLA
806 Main St. Winnipeg, Man.

ЩО РОБИТИ, ЩОБ НЕ ЛИСІТИ?

Як викликати буйний поріст волосся на лисині? Як позбутись порплів і випадання волосся? Та многі інші поради про волосся. — Пішліть 25 ц. за книжкою-порадником. Написана СПЕЦІЯЛІСТОМ ВІД ВОЛОССЯ І ЧАШКИ:
HAIR & SCALP SPECIALTY
(Dept. D)
10150 - 97 St. Edmonton, Alta.

На Біль Крижей Уживайте
УКРАЇНСЬКУ МАСТЬ — ЧУДО

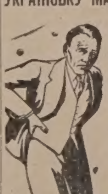

Виличує ріжні болі як: ревматизм, біль крижей, ломання костей, рук, ніг і інших частей тіла. За одним натертям біль уступає. Ціна $1.00 з пересилкою. Пишіть до —
THE T. EATON CO. LTD.
Winnipeg, Man.
або до
Dufferin Avenue Drug Store
239 Dufferin Ave.
Winnipeg, Man.

ШКЛО — ВІКНА — ДВЕРІ
ВИСИЛАЄМО КАТАЛЬОГИ ДАРОМ.
Двері 1⅜" (2—5 пенельові двері) 2-6 x 6-6; 2-8 x 6-8, $3.00. 1⅜" вікна з двох частин з прозорим шклом 20x20 по $1.50; 20x24 по $1.75; 24x24 по $2.00; Зимові вікна та сама ціна. Шкло до ґари $2.00; Виндшілд $3.00; Шкло до вікон, квадратовий фут, 12c. 33% опусту при закупні всього запасу.
SASKATOON GLASS CO.
430-20th Street West, Saskatoon, Sask.

P. MANNING LUMBER CO. LTD.
За найпевнішою обслугою й низькими цінами ріжного роду будівельних матеріялів вдавайтеся до нас.
10443-80th Avenue EDMONTON Phone 32051

ШЛІТЬ СВОЇ МАҐНІТИ ДО НАС ДЛЯ НАПРАВИ
Робота й начарджування $3.50 на всякі вироби маґнітів 2-, 4- і 6-цилїндрових інджаїв — маґніти виробів Genuine Bosch, Eismann, Fairbanks Morse і Wico . . . направляючи їх солідними частинами.
ВСЯ РОБОТА ҐАРАНТОВАНА — Продаємо і направляємо частини Autolite і Delco Remy до дженераторів і стартерів.
AUTO ELECTRIC & MAGNETO SERVICE
Phone 25666 10011 - 102nd Avenue Edmonton, Alta.
(через вулицю на захід від Шеверлей ґаражу)

АДВОКАТИ

J. E. BASARAB, LL.B.
АДВОКАТ І НОТАР
полагоджує справи канадійські і старокраєві.
41 Gariepy Block, Edmonton, Alta.
Телефон 21642

Адвокат і Нотар
ЮРІЙ ШКВАРОК
веде свою канцелярію в
Mundare, Alta.
Полагоджує всі справи канадійські і старокраєві.

Петро Ґрещук, B.A., LL.B.
Адвокат і Нотар
веде канцелярію спільно з
TIGHE & WILSON
перепроваджує справи цивільні й кримінальні у всіх судах
716 McLeod Bldg. Edmonton
Телефон 28196

Harvie & Yanda
Адвокати й Нотарі
202 Bank of Toronto, Edmonton
Можете писати до нас по українськи

Николай Бартман, B.A. LL.B.
Адвокат
веде справи цивільні й кримінальні у всіх судах Брит. Колумбії.
501 Holden Bldg., Vancouver, B.C.

ДЛЯ ВАШИХ УСЛУГ
Знатоки в перевожуванню річей. Криті й Тяґарові Вози.
Alberta Motor Express and Transfer
10332 - 104 St., Edmonton, Alta.
Тел. 26522 .. Тел. уночі 72569

ЛІКАРІ, ДЕНТИСТИ

Д-Р ІВАН ОРОБКО
Д-Р Е. В. ЗВАРИЧ
Лікарі й Оператори
207 MOSER RYDER BUILDING
EDMONTON, ALTA.

Тел. офісу 24681. Тел. дому 27862
Д-Р М. М. СЕРЕДА
Лікар і Оператор
533 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р ЙОСИФ БУЛАНЖИ
Лікар, Оператор і Акушер
BOULANGER Bldg., EDMONTON
Телефон 22009

ДОКТОР Й. МЕҐАС
Лікар, Оператор, Акушер
10164A-101st Srteet, EDMONTON
Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24645

Тел. офісу 21221. Тел. дому 31222
ДР. ІВАН МІСЬКІВ
Лікар і Оператор
232 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р І. ВЕРХОМИН
ЛІКАР І ХІРУРҐ
Пересвітлення проміннями Рентґена (X-RAY), ультра-фіолетне світло і коротко-лучева машина до огрівання.
DR. J. VERCHOMIN
541 Tegler Bldg., Edmonton, Alta.
Тел. офісу 24543 . Рез. 25884

Тел. офісу 22216.
Д-Р ВАСИЛЬ ОРОБКО
Дентист—Dentist
239 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р ЮРІЙ ДРАҐАН
D.M., C.M., L.M.C.C.
Лікар, Акушер і Оператор
Член Домініяльної Ради Лікарів
з практикою по шпиталях у Рочестері, Филаделфії, Бостоні, Ню Йорку та Балтимор.
611 Canada Bldg., Saskatoon, Sask.
(коло сіенарської стації)

Тел. офісу 22411. Тел. дому 82350
DR. B. N. SHLAIN
Дентист — Dentist
428 Tegler Building
EDMONTON, ALTA.

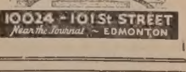

ПИТАЙТЕ ЗА —

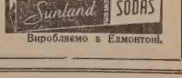

Виробляємо в Едмонтоні.

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ

28. жовтня, 1940.

ПШЕНИЦЯ —	
Но. 1 Гард	48
Но. 1. Нортерн	48
Но. 2 Нортерн	46
Но. 3 Нортерн	44
Но. 4. Нортерн	37
Но. 5 Нортерн	32
Но. 6 Нортерн	28
Фід	24
Овес —	
Но. 2 С. В.	17
Но. 3 С. В.	14
Ячмінь —	
Но. 1 С. В.	21
Но. 2 С. В.	21
Но. 3 С. В.	20
Жито —	
Но. 2 С. В.	25
Но. 3 С. В.	21

ЦІНИ ХУДОБИ

Бички —	
Добрі до вибраних	650—700
Середні	550—625
Звичайні	450—550
Ялівки —	
Добрі до вибраних	600—650
Звичайні до середніх	525—575
Корови —	
Добрі	375—425
Звичайні до середніх	300—350
Бугаї	325—450
Годівник —	
Добрі до вибраних	500—600
Інші вдолину від	500
Телята —	
Добрі	750—850
Інші вдолину від	700
Свині —	
Бейкони	800
Яйця —	
Гуртівники платять за посилки з фармів.	
Великі А	30—31
Середні А	28—29
А Пуллетс	18—20
Ґрейд В	18
Ґрейд С	10—11
Сметана (з доставою) —	
Спеціяльний ґрейд	27
Но. 1	22
Но. 2	19
Без ґрейду	14

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ВІННІПЕҐУ

28. жовтня, 1940.

Пшениця —	
Но. 1 Нортерн	70
Но. 2 Нортерн	68
Но. 3 Нортерн	66
Но. 4 Нортерн	62
Но. 5 Нортерн	58
Но. 6 Нортерн	55
Фід	51
Ячмінь —	
Но. 1. С. В., 6-граний	39
Но. 1. С. В., 2-граний	46
Овес —	
Но. 2. С. В.	32
Но. 3. С. В.	30
Жито —	
Но. 2 С. В.	43
Но. 3 С. В.	38
Лен —	
Но. 1. С. В.	123
Но. 2. С. В.	118
Но. 3. С. В.	109

У пятницю й суботу в ночі британські і німецькі далекострільні гармати звели з собою найтяжчу боротьбу через Англійський Канал. Від експльозій по обох берегах небосклін аж горів — говориться в донесенні. З гармат і літаків кидали Німці бомби на британський конвой коло Доверу, однак — як подає комунікат — кораблі не були поцілені.